

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

8/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

Vyšlo 21. 4. 2006

Cena 10 Kč

Pozvání rýmařovského gymnázia přijal litevský dívčí sbor Aušra a chlapecká vokální skupina ze střední školy Panemunė

Miloslav Požár a jeho hosté je název další zajímavé výstavy v Galerii Octopus. Expozice potrvá do 17. května

JARO ZAKLEPALO NA BRÁNU JESENÍKU

Tradiční Velikonoční ateliér připravila ve Stránském Obecně prospěšná společnost Sovinecko

Malý šachista Honza Štefanišín má letos za sebou již deset turnajů s dobrým umístěním

Aktuálně z města

Zastupitelé splnili slib: umělá ledová plocha bude

Umělá ledová plocha je investiční akce, o kterou usiluje město Rýmařov spolu se zastupiteli od počátku celého volebního období. Podařilo se jí prosadit i do čtyřletého plánu města.

„O dotaci na tuto investiční akci jsme žádali prostřednictvím sedmi dotačních programů, až se konečně podařilo ji získat od ministerstva pro místní rozvoj. Věci pomohli především naši zastupitelé ze strany sociálně-demokra-

tické,“ sdělil starosta města Rýmařova Petr Klouda.

Od ministerstva, které dotaci schválilo před několika dny, by mělo město obdržet 6 671 tisíc korun, přičemž celkové náklady na vybudování umělé ledové plochy představují částku 9 821 tisíc korun. Rozdíl mezi dotací a skutečnými náklady bude financován z městského rozpočtu.

„Na tuto investiční akci bude pochopitelně vyhlášeno výběrové

Přípravné práce k výstavbě bytového domu na tř. Hrdinů

řízení a investice by se měla uskutečnit v průběhu léta. Projekt zahrnuje novou uměle chlazenou plochu, která najde multifunkční uplatnění. Mimo zimní sezónu bude sloužit jako tenisové kurty. Plocha by měla mít rozměry 57,5 metrů na délku a 27,5 metrů na šířku,“ upřesnil starosta Petr Klouda. Zimní stadion bude sloužit bez ohledu na případné výkyvy teplot či občasně oblevy nepřetržitě od listopa-

du až do konce února nejen hokejistům TJ Jiskra Rýmařov, ale také veřejnosti.

Město Rýmařov uspělo také se žádostí o dotaci na výstavbu patnácti podkrovních bytů na Hornoměstské ulici, schválena byla i dotace na výstavbu bytového domu na třídě Hrdinů (za shořelou ubytovnu). V pondělí 17. dubna se díky dotaci začal realizovat projekt Školní ulice v Janovicích. JiKo

Rozhovory u pracovního stolu starosty

V minulosti jsme pod touto rubrikou uveřejňovali aktuální informace o nejpálčivějších problémech, které řeší město Rýmařov a které by mohly zajímat naše občany.

(Dotazy nebo náměty pro tuto rubriku můžete zasílat prostřednictvím e-mailu na adresu:

rymhor@seznam.cz, případně poštou na adresu: Okružní ulice 10, 795 01 Rýmařov, nebo vhodit do naší redakční schránky na stejné adrese. Upozorňujeme pisatele, že budeme brát zřetel pouze na podepsané příspěvky, nikoliv na anonymy, avšak bude-li to pisatelovo přání, ne-

bude pod článkem jeho jméno uveřejněno.)

Setkáváme se na půdě rýmařovské radnice se starostou města Petrem Kloudou, abychom se zeptali na některé aktuální otázky, týkající se veřejného dění, schválených dotací městu, bytové výstavby a dalších témat.

Sněh pomalu zmizel z ulic a veřejných prostranství našeho města a zároveň s tím se začaly objevovat nevzhledná a zanedbaná místa, která nebyla díky sněhovým spoustám vidět. Mezi nejvíce postižená místa patří sídliště Příkopy po nedokončené revitalizaci. Kdy město zahájí dokončení této investice, kolik finančních prostředků ještě městu zbývá proinvestovat a kdy se počítá s dokončením projektu?

Se zahájením prací se počítá okamžitě, jak to klimatické podmínky dovolí, roztají poslední zbytky sněhu a nebude výrazně promrzlá půda. Revitalizace sídliště Příkopy, nebo alespoň její podstatná část, by měla být hotova do konce tohoto pololetí. Jedná se zejména o výstavbu chodníků a výsadbu dřevin. Bude potřeba přemístit značné množství zeminy, proto musí práce počkat na

vhodnou dobu, aby nedocházelo ke zbytečnému ničení dalších travnatých ploch. Z hlediska financování bylo městu Rýmařov umožněno dočerpávat celou část dotace ve výši 4 700 tis. Kč. Znamená to, že žádné prostředky nemusíme vracet. Z dosavadních financí byla pořízena nová dlažba chodníků, financovány byly zemní práce, opěrná zídka pod kostelem, výsadba zeleně, nakoupeny byly atrakce na dětská hřiště. Z hlediska proinvestování bylo učiněno maximum, které se do konce loňského roku dalo zvládnout. Zbývá ještě dofinancovat živičné povrchy.

Pamatuje projekt revitalizace sídliště Příkopy i na odpočinkové zóny s dostatečným množstvím laviček, které právě v této oblasti značně chybí?

Ano, projekt s klidovými zónami počítá a na sídlišti a v jeho okolí

by měl být umístěn dostatečný počet laviček.

Připomeňme, pane starosto, které firmy se na revitalizaci sídliště podílejí?

Především jsou to Městské služby Rýmařov, s. r. o., firma Ferdinand Šopík a Rýmstav CZ, spol. s r. o.

Novou informací pro občany města je, že se podařilo získat dotaci na výstavbu domu s pečovatelskou službou na Hornoměstské ulici. Můžete uvést podrobnosti?

Město obdrželo dotaci na svůj dlouholetý investiční záměr - dům s pečovatelskou službou. Celková výše dotace je 24 mil. Kč. Dům vyroste v místě zahrádkářské kolonie na Hornoměstské ulici. Bude mít 30 bytů určených pro seniory a bude disponovat zdravotním personálem pro obyvatele domu. Cesta k tomuto cíli

trvala snad deset let - od projektu po stavební povolení, vykoupení pozemku a úspěch v žádosti o dotaci. Zbývá zvolit ve výběrovém řízení dodavatele stavby. Práce mohou začít ve druhé po-

lovině letošního roku. Město tímto posledním úspěchem splnilo všechny důležité investiční záležitosti volebního období.

Nedávno jste se, pane starosto, zúčastnil mítinku s prezidentem republiky Václavem Klausem, který se uskutečnil v rámci jeho návštěvy Moravskoslezského kraje. Můžete se zmínit v krát-

kosti o smyslu prezidentovy návštěvy a jeho setkání se starosty měst a obcí?

Prezident České republiky Václav Klaus s manželkou absolvoval ve dnech 28. - 30. března pracovní cestu za účelem návštěvy Moravskoslezského kraje. Setkal se s významnými osobnostmi, starosty, sportovci, lékaři, profes-

sory, ale i řadovými občany měst Ostravy, Frýdku-Místku, Nového Jičína, Frenštátu pod Radhoštěm, Bohumína, Orlové, Lázní Darkova, Karviné, Havířova, Kravař, Štítiny a Studénky. Byl jsem spolu s dalšími čtyřiceti starosty pozván na slavnostní večeři, která trvala asi tři hodiny. Byl to pro mě velký osobní zážitek. Každý

ze starostů dostal prostor k tomu, aby představil své město a region. Sdělil jsem základní údaje o městě a regionu, načež se mě prezident zeptal, zda u nás ještě existuje podnik Hedva. Sdělil jsem mu základní dostupné informace o vývoji situace.

Děkuji vám, pane starosto, za rozhovor. JiKo

Galerie cti

Rýmařovská úřednice zachránila lidský život

Mnozí z nás se už dostali nebo ještě v budoucnu dostanou do nenadálé situace, kdy museli nebo budou muset učinit důležitá rozhodnutí, ať už půjde o soukromou záležitost nebo třeba o záchranu člověka v ohrožení života. Na správná rozhodnutí bývá zpravidla velmi málo času, zejména pokud se jedná o nečekané události, jako je dopravní nehoda, náhlá srdeční nebo mozková příhoda, tonutí, zástava dechu a podobně.

K podobné události došlo 2. března letošního roku v budově Okresního soudu v Bruntále a její protagonistkou byla úřednice oddělení sociálně-právní ochrany a sociální prevence Městského úřadu v Rýmařově paní Alena Hiczová. Bez váhání přispěla na pomoc ženě, která při soudním jednání ztratila vědomí a přestala dýchat. Před poskytnutím první pomoci stačila paní Hiczová mobilním telefonem přivolat rychlou záchrannou službu. Společně s členkou justiční stráže Blankou Tesařovou uložily ženu do stabilizované polohy, zprůchodnily její dýchací cesty a udržovaly ji v bdělém stavu až do příjezdu lékařské

pomoci. Tímto činem se zásadním způsobem zasloužily o záchranu jejího života.

„Je zajímavé, že jsem si okamžitě vzpomněla, jak mám postupovat při poskytnutí první pomoci, zřejmě se mi vybavil některý z televizních filmů, v nichž se s poskytováním první pomoci setkáváme poměrně často,“ řekla

nám k rozhodnému postupu záchrany života Alena Hiczová. Ne každý by asi jednal stejně rozhodně jako tato skromná záchránkyně, která přitom nemá žádnou zkušenost s podobnou situací, a jak s úsměvem dodává, snad již v budoucnu ani další mít nebude.

Její záslužný čin ocenila místopředsdkyně Okresního soudu v Bruntále JUDr. Hana Beranová, která poslala vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Rýmařov děkovní dopis. Alena Hiczová obdržela od soudu také věcný dar.

Ve středu 12. dubna přišli poděkovat Aleně Hiczové za její rozhodnost, lidský přístup a pomoc při záchraně člověka také tajemník městského úřadu Jiří Furik spolu se starostou Petrem Kloudou a předali záchránkyni věcný dar a děkovní dopis. Slova díky vyjádřila své záchránkyni i samotná postižená, která je už v pořádku a cítí se dobře. Někdy stačí opravdu velmi málo a člověk díky včasnému poskytnutí první pomoci může přežít. To ostatně potvrdili v případě paní Hiczové i lékaři bruntálské záchrany. JiKo

Rýmařovsko navštívil dívčí sbor z Litvy

Rýmařovsko se ve dnech 8. až 10. dubna stalo cílem mimořádné zahraniční návštěvy, jejímž hlavním aktérem byla padesátiletá výprava z litevského Alytusu. Dívčí sbor Aušra a chlapecká vokální skupina ze střední školy Panemunė přijely do České republiky na pozvání své partnerské školy Gymnázia Rýmařov. Sbor Aušra (tradiční litevské dívčí jméno) byl při panemunské střední škole s uměleckým za-

měřením založen již v roce 1991, a letos tedy slaví 15. výročí své existence. Hlavní vedoucí sboru Birutė Eišmontienė i jeho dirigentka Egidija Pocienė dovedly za tuto dobu kvality sboru na mezinárodní úroveň. Sedmičlenná chlapecká skupina, která Aušru během české návštěvy doprovázela, rovněž patří mezi uznávaná pěvecká uskupení, o čemž svědčí i skutečnost, že před několika dny zvítězila v li-

teuském televizním konkurzu. První cesta litevských studentů v nezbytném doprovodu představitelů školy, jmenovitě zástupkyně ředitele Silvije Peštenienė, vedla do hlavního města naší republiky. Po celonočním cestování v autobuse strávili sobotu prohlídkou historického centra Prahy, z níž byli dle vlastních slov doslova nadšení. „Praha je vážně nádherné město,“ svěčila nám své dojmy osmnáctiletá

Vilija. Ještě tentýž večer litevská výprava dorazila na Rýmařovsko a příští dva dny věnovala poznávání zdejších dominant. Také podhorský kraj zapůsobil na litevské sboristky skvělým dojmem. „Moc se nám líbí zdejší hory a vůbec místní příroda. U nás je to úplně jiné. V okolí Alytusu žádné hory nejsou, je tam jen spousta jezer,“ říká Vilijina kolegyně Simona. Nedělní dopoledne strávily litev-

ské sboristky návštěvou lázeňského městečka Karlovy Studánky. Její součástí byla prohlídka léčebného areálu, kterou vedl sám ředitel ústavu MUDr. Jan Vrabec. Sbor poté uspořádal koncert pro lázeňské hosty, jehož se mimo jiné zúčastnil i fotograf Jindřich Štreit, který nedávno vystavoval v Litvě. Výlet na Praděd, který byl naplánován na odpoledne, byl kvůli špatnému počasí a s ohledem na hlasivky mladých sboristek zrušen,

mši v malomoraveckém kostele si však Litevci jakožto silně věřící katolíci ujít nenechali. Pondělní program se již odehrával především v Rýmařově. Jeho hlavní náplní byly tři koncerty, dva dopolední pro školy a po večerní pro veřejnost. Zaplněná hlediště všech tří koncertů si mohla vyslechnout rozmanitý repertoár, sestávající z litevských národních písní i muzikálových a operních kusů, jehož vrcholem byl slavný pochod z Verdiho

opery Nabucco. V citlivě sestaveném programu vystoupení, jímž provázely Silvija Peštenienė a Jaroslava Slavičinská, se střídaly veselé i melancholické skladby a nechybělo ani krátké pásmo písní v podání chlapeckých hlasů. Více než třicetihlavý dívčí sbor v litevských krojích nedal ani při svém posledním vystoupení najevo žádné známky únavy a předvedl bezchybný a přitom procítěný výkon. Přestávku mezi dopoledními

zkouškami a vystoupeními litevští hosté vyplnili oficiální návštěvou rýmařovské radnice. Před odpoledním koncertem se setkali také se studenty gymnázia, kteří se stali jejich průvodci po městě. V jejich společnosti strávila litevská delegace i večer po koncertě, kdy byla ve Středisku volného času uspořádána diskotéka. Ještě tentýž pozdní večer se litevští hosté vydali na náročnou cestu zpět do Alytusu. ZN

Litevskou delegaci přivítali také zástupci města

V rámci partnerské návštěvy studentů z litevského města Alytusu na rýmařovském gymnáziu přivítali v pondělí 10. dubna vedení této výpravy také zástupci města Rýmařova starosta Petr Klouda a místostarosta Jaroslav Kala.

V krátkém setkání si vyměnili s hosty poznatky z návštěvy Rýmařovska i zájezdu do Prahy. V závěru oficiální části setkání na rýmařovské radnici předala zástupkyně ředitelky alytuského gymnázia Silvija Peštenienė oficiální nabídku starosty města Alytus k další spolupráci mezi oběma městy. JiKo

Poděkování

Gymnázium Rýmařov by touto cestou rádo poděkovalo všem, kdo se podíleli na organizaci návštěvy litevského dívčího sboru a chlapecké vokální skupiny v Rýmařově: ZUŠ Rýmařov za zapůjčení koncertního sálu, Městskému úřadu Rýmařov za reprezentativní věcné dary pro litevskou delegaci a finanční příspěvek, Spolku pro partnerskou spolupráci města Rýmařova za finanční podporu, Místní organizaci Českého Červeného kříže Rýmařov za zdravotnickou pohotovost, Střední škole Rýmařov za občerstvení, starostovi Malé Morávky Petru Pechovi za ubytování hostů na chatě Jitřence a majiteli chaty U Bohouše za jejich ubytování a stravování. Poděkování patří i žákům ZŠ Rýmařov a SSOŠ Prima, kteří koncerty litevského sboru navštívili, a gymnazistům, kteří se hostům věnovali během jejich pobytu v Rýmařově. Gymnázium Rýmařov

Změny v Moravskoslezském kraji jsou velké a viditelné, kraj intenzivně pracuje na budování lepší image

Zhruba dvě třetiny lidí, kteří nepocházejí z Moravskoslezského kraje, si myslí, že se v našem regionu za poslední roky nic podstatného nezměnilo.

Pokud by se měli k rozvoji severní Moravy a Slezska vyjádřit lidé z jižní Moravy nebo Čech, budou jen ve 27 procentech připadů ochotni spontánně tvrdit, že se život v regionu na severovýchodě země mění. To jsou výsledky výzkumu veřejného mínění (realizovala firma Datamar), které má kraj k dispozici. „Občané našeho kraje to ale vidí jinak a v 64 procentech případů říkají, že se region mění, a to vesměs k lepšímu. Poměrně velké množství obyvatel kraje - téměř 39 procent - ovšem také zůstává ve skupině těch, kteří změny nezaznamenávají,“ konstatoval na základě výsledků průzkumu náměstek hejtmána pro regionální rozvoj Pavel Drobil.

V součtu se dá říci, že si lidé napříč republikou všimají, že se v Moravskoslezském kraji podstatně zlepšilo životní prostředí, rozvíjí se cestovní ruch, ale i služby, infrastruktura a průmyslové zóny a podniky. Tento vývoj je v téměř 100 procentech odpovědí ze vzorku více než 500 lidí hodnocen kladně. Negativně lidé vnímají útlum těžkého a těžebního průmyslu. Zajímavostí je tady ale fakt, že zatímco v rámci celé ČR vnímá restrukturalizaci 60

procent respondentů jako negativní vývoj, sami obyvatelé Moravskoslezského kraje jsou si vědomi toho, že jim změna přinesla i pozitivita. Jen zhruba třetina vlastních obyvatel regionu říká, že útlum těžkého průmyslu je změnou negativní. Celé dvě třetiny lidí si myslí, že dopad tohoto vývoje je příznivý nebo neutrální.

Jako největší klady v rozvoji kraje vidí jeho občané, a to spontánně, tedy bez předem de-

finovaných možností výběru odpovědí, v životním prostředí a cestovním ruchu, v rekonstrukcích měst a infrastruktury, ve službách a fungování podniků a průmyslových zón. Poslední dění kolem vstupu významného investora - automobilky Hyundai - však překvapivě vnímají lidé v Moravskoslezském kraji méně pozitivně než ve zbývajících částech země. Zatímco v regionu je Hyundai příznivě nakloněno 58 procent lidí, v rámci jiných oblastí ČR je to 85 procent. Pětina lidí ze severní Moravy a Slezska vidí vstup automobilky dokonce jako negativní. V rámci ČR se negativní postoj objevil jen u čtyř procent dotazovaných.

Úřad Moravskoslezského kraje má k dispozici také další data o vnímání regionu a na zachycení image kraje spolupracuje na základě výběrového řízení s agenturou Datamar. Její průzkum upozornil na to, že i přes vnímané změny v rozvoji regionu zůstává velmi problematická image kraje. „*Odhadovali jsme, že to tak bude, a proto jsme už ustavili pracovní skupinu pro budování značky kraje, vydáváme nové publikace o regionu, nově a s novým stánkem se prezentujeme na výstavách a veletrzích doma i v cizině,*“ vysvětlil náměstek Pavel Drobil. Podle něj chce kraj také vejít do povědomí lidí jako sídelní místo významných výrobců a region s potenciálem v nejvyspělejších oborech, jakými jsou třeba rozvoj informačních a komunikačních technologií. „*Je logické, že kvůli vyjednávání o podmínkách bylo slyšet jen o Hyundai, teď je ale čas upozornit na další novinky v kraji,*“ vysvětlil Drobil. Upozornil, že k nejvýznamnějším v těchto dnech patří například expanze TietoEnator nebo finanční skupiny GE Money. IT společnost chce v rozvojeovém softwarovém centru v Ostravě do konce roku 2007 zaměstnat tisícovku lidí, skupina GE Money už otevřela nové centrum zákaznických služeb.

Podklady Krajský úřad MSK

Odbory MěÚ informují

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Komunitní plánování sociálních služeb v Rýmařově

Co je to komunitní plánování?

Metoda, kterou lze na úrovni obcí nebo krajů plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním podmínkám i potřebám jednotlivých občanů.

Město Rýmařov vstoupilo do komunitního plánování (*dále jen KP*) v loňském roce. Na 22. zasedání Zastupitelstva města Rýmařova bylo vytvořeno podpůrné politické klima pro zahájení této metody plánování sociálních služeb. Zároveň i politické reprezentace okolních obcí vyjádřily zájem vstoupit do procesu zlepšení nabídky sociálních služeb v regionu. Prostřednictvím KP hledáme odpověď na otázku: „Jaké sociální služby mají v obci, městě, regionu být, aby odpovídaly specifickým místu, potřebám celé komunity i potřebám jednotlivců?“

Posláním sociálních služeb je pomáhat lidem při řešení jejich nepříznivé sociální situace, reagovat adresně na existující potřeby. Slovo „komunitní“ dává tušit, že celé plánování sociálních služeb probíhá za účasti komunity - v případě sociálních služeb se tedy jedná o zástupce uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů, ale i další veřejnosti, jíž je téma sociálních služeb blízké.

Jádrem komunitního plánování sociálních služeb je zapojení všech, kterých se sociální služby dotýkají a kteří chtějí přispět k jejich zlepšení, tedy jejich uživatelů, poskytovatelů, zadavatelů i veřejnosti.

Uživatelé jsou lidé v nepříznivé sociální situ-

aci, tedy ti, jimž jsou služby určeny, kteří je využívají. Jsou nejdůležitějšími účastníky KP a jejich pohled je v komunitním plánování nepostradatelný.

Poskytovatelé jsou subjekty, které služby poskytují a nabízejí, bez ohledu na to, zda se jedná o nestátní neziskové organizace, organizace řízené krajem nebo obcí, příp. státem. Poskytovatelé vědí, jak služby fungují, a znají systémové i provozní záležitosti. Dokážou popsat stávající poptávku i předpokládané trendy.

Zadavatelé sociálních služeb rozumíme zejména obce. Jsou odpovědní za zajištění KP sociálních služeb na příslušném území. Jsou garanty realizace výstupů KP.

V přípravě komunitního plánování budou postupně osloveny a ke spolupráci vyzvány místní organizace i zájmové skupiny, kterých se poskytování sociálních služeb dotýká (např. veřejné instituce, nemocnice, školy, úřad práce, policie apod.), ale také občanské iniciativy či etnické skupiny.

Jaký přínos má komunitní plánování pro obec?

- zapojuje všechny účastníky systému sociálních služeb do přípravy a uskutečnění plánu sociálních služeb, zvyšuje míru zapojení do dění v obci;
- zvyšuje dostupnost a kvalitu sociálních služeb a rozšiřuje jejich nabídku, zajišťuje, aby sociální služby odpovídaly místním potřebám;
- zvyšuje efektivitu investovaných finančních prostředků, protože jsou vynakládány jen na takové služby, které jsou potřebné.

V ČR jsou již nyní zkušenosti s praktickým používáním principů KP v mnoha městech i obcích. Ministerstvo práce a sociálních věcí začalo uskutečňovat rozsáhlou reformu sociálních služeb, jejímž cílem je přizpůsobit se praxi v EU, a vyhláší dotační programy pro kraje a obce na podporu KP. Město Rýmařov se do komunitního plánování rovněž zapojilo. KP se věnuje odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Rýmařov.

V současné době probíhá počáteční fáze KP:

- zformování prvotní pracovní (přípravné) skupiny;
- zmapování potřeb občanů (příjemců služeb) a vyhledání potenciálních poskytovatelů sociálních služeb;
- způsob oslovení a přizvání dalších účastníků;
- zpracování dalších informací.

Výchozím produktem přípravné fáze KP v Rýmařově bude informační brožura o poskytovaných sociálních službách a subjektech, které je poskytují. Dalším krokem bude tvorba pilotního projektu - „Komunitní plánování města Rýmařova“.

Co je výsledkem KP?

Výsledkem je zejména systém sociálních služeb na místní úrovni, který odpovídá místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že finanční prostředky vynaklá-

dané na služby jsou efektivně využívány. Metoda komunitního plánování funguje již velmi dobře v sousedním městě Bruntálu, o čemž svědčí i přiložený obrazový materiál.

(V příštím vydání přineseme: Co je to sociální služba, jaké existují druhy sociálních služeb a další.)

Připravila Ing. Iveta Podzemná

Foto: www.komplan-bruntal2.wz.cz

Zdravotnictví

Na oddělení Podhorské nemocnice nejlépe volat přímo

Pacienti a lidé, kteří se chtějí spojit s některým oddělením bruntálského pracoviště Podhorské nemocnice po patnácté hodině odpoledne, musí volat přímou klapku. Vytočí 554 700 a přidají tři čísla přímé linky jednotlivých oddělení. Do ambulancí a na oddělení rýmařovského pracoviště Podhorské nemocnice je nejlepší volat přímo během celého dne, číslo je 554 253 a k tomu je nutné přidat trojčíslí přímé volby. Podrobný tele-

fonní seznam pacienti najdou například na www.podhorska.cz.

Anesteziologicko-resuscitační oddělení v Bruntále má číslo 554 700 291, na bruntálské chirurgické oddělení se lidé dovolají na číslo 554 700 450 - 451, chirurgická ambulance má klapku 314 a 317. Pokud se chtějí spojit s interním oddělením v Bruntále, tak musí volat na mužské oddělení číslo 554 700 363, ženské má klapku 356 a JIP

367. Gynekologické oddělení má číslo 554 700 472, porodní oddělení má klapku 267 - 9 a novorozenecké 473.

S interním oddělením v Rýmařově se lidé spojí na čísla **554 253 207** nebo **215**, **chirurgická ambulance má číslo 554 253 225**, na **rehabilitační oddělení** se dá dovolat na klapku **228** nebo **420** a **radiodiagnostické oddělení má číslo 554 253 302**.

Simona Součková, tisková mluvčí

MĚSTO RÝMAŘOV, náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov

Tajemník Městského úřadu Rýmařov vydává

o z n á m e n í o v y h l á š e n í v ý b ě r o v é h o ř í z e n í

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

na funkci

referenta odboru dopravy a silničního hospodářství - evidence řidičů

Místo výkonu práce: Městský úřad Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov.
Předpokládaný nástup: 1. června 2006.
Pracovní poměr: na dobu neurčitou.
Pracovní úvazek: 1,0.
Platové podmínky: 8. platová třída - řídí se zákonem č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů a nařízením vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.

Požadavky: - splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Jiné požadavky: - střední vzdělání s maturitní zkouškou;
 - velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC a internetu;
 - praxe ve státní správě a odborná způsobilost podle zákona č. 312/2002 Sb. výhodou;
 - základní orientace v právních předpisech (zákon č. 128/2000Sb., o obcích, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, vše v platném znění);
 - komunikační schopnosti a profesionální vystupování;
 - odpovědnost a preciznost;
 - vysoké pracovní nasazení;
 - řidičský průkaz skupiny B.

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- vedení registru řidičů, vydávání řidičských průkazů;
 - zpracování uložených pokut v blokovém řízení nebo udělování právní moci rozhodnutím o uložení sankcí za přestupek nebo trest za trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení;
 - provádění statistiky, evidence a úkonů v souvislosti s bodovým systémem;
 - zpracování podkladů pro rozhodnutí ve správním řízení pro pozbytí řidičského oprávnění podle zákona o provozu na pozemních komunikacích;
 - posuzování podaných odvolání a námitek, provádění úkonů souvisejících s odvoláním.

Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče;
 - datum a místo narození uchazeče;
 - státní příslušnost uchazeče;
 - místo trvalého pobytu uchazeče;
 - číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka;
 - datum a podpis uchazeče.

K přihlášce přiložte:

- životopis, ve kterém budou uvedeny údaje o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se požadavků tohoto výběrového řízení;
 - výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením;
 - ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na podatelnu Městského úřadu Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov, nebo poštou s datem odeslání nejpozději 10. května 2006.

Lhůta pro podání přihlášky: 10. května 2006

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených uchazečů a výběrové řízení zrušit. Výsledek výběrového řízení bude uchazečům oznámen písemně. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství MěÚ Renata Vyslyšelová, tel.: 554 254 260.

Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov

Představujeme současné zastupitele města

aneb

Koho při volbách letos (ne)zvolíme

Ladislav Žilka (KSČM) se narodil 14. ledna 1947 v Krnově. Od roku 1975 bydlí s rodinou v Rýmařově. Po ukončení základní školní docházky se vyučil lesním mechanizátorem a nastoupil do Lesního závodu Krnov. Po absolvování základní vojenské služby nastoupil do firmy Metaz v Malé Morávce, kde pracoval až do roku 1974. Od tohoto roku začal působit v RD Rýmařov, kde pracoval jako dělník a po ukončení Střední průmyslové školy dřevařské jako technicko-hospodářský pracovník. V RD pracoval do roku 1998. V letech 1998 až 1999 působil v Kovohutích Břidličná, od r. 1999 do r. 2001 u Městských služeb Rýmařov, od r. 2001 do r. 2003 u firmy Brvos, s. r. o., Bruntál a od r. 2003 dosud u MOS, s. r. o., Břidličná. Ladislav Žilka je ženatý, má tři děti a dvě vnučky.

Ve které komisi či oblasti jste pracoval?

V nynějším zastupitelstvu pracuji jako předseda kontrolního výboru, jsem členem komise životního prostředí a výstavby, kulturní komise, dále předsedou dozorčí rady

spol. Teplo, s. r. o., Rýmařov, jsem členem dozorčí rady Obecně prospěšné společnosti Sovinecko a členem Rady školy ZŠ Rýmařov. Na základě pověření zastupitelstva zastupuji město na valných hromadách VaKu Bruntál, a. s.
Co se vám konkrétně podařilo uskutečnit z vašich plánů a co již do konce volebního období ne-

stihnete?

V práci zastupitele nelze vytýčit žádný osobní cíl. Tato práce musí být kolektivní pro celé zastupitelstvo tak, aby její výsledek byl ku prospěchu občanů města.

Kde vidíte problémy či rezervy?

Největší problém vidím v nedostatku finančních prostředků pro město. Mrzí mne, že nelze zajistit využití připravené průmyslové zóny i přesto, že se objevilo několik zájemců. Toto však navazuje na nevyhovující stav příjezdových komunikací. Za velké mínus pro město považuji odliv mladých a kvalifikovaných lidí z města, což je zapříčiněno nedostatkem pracovních příležitostí.

Co byste ve městě zlepšil hned a co v budoucnu?

Jako prvořadý úkol bych viděl zajištění pracovních příležitostí pro občany. Lepší zajištění vyžití mladých, aby nemuseli svůj čas trávit v pohostinstvích a různých „doupatech“, kde požívají návykové látky. V budoucnu bych byl rád, kdybych se dožil vybudování plánovaného areálu u Edrovického

rybníka, protože kvalitní koupaliště zde skutečně chybí.

Komu byste poděkoval za spolupráci v tomto volebním období?

Všem kolegům a kolegyním v zastupitelstvu, kteří svým rozhodováním měli na mysli prospěch města a jeho občanů a nemysleli na prospěch svůj či svého politického subjektu. Také projevují svůj dík občanům, kteří se na dění ve městě aktivně podílejí prací v různých komisích městského úřadu nebo prezentují město aktivitami v různých zájmových organizacích.

Chtěl byste kandidovat do zastupitelstva města i v příštím volebním období?

Ano.

Máte nějakou zvláštní okolnost nebo připomínku, kterou byste rád uvedl?

Přestaňme politikařit a pracujme všichni, myslím tím i občany, kterým by nemělo být lhostejné, jak vypadá město za dveřmi jejich bytu, a kteří nejsou aktivní jen při debatách u piva, ale navštíví i jednání zastupitelstva a tam své ná-

vrhy a připomínky přednesou.

Se kterou pohádkovou bytostí byste chtěl strávit den?

Se zlatou rybkou.

Jaké přání by vám měl splnit kouzelný dědeček?

Pevně zdraví všem a dostatek finančních prostředků.

Kdybyste dostal šanci setkat se s významnou nebo zajímavou osobností (i nežijící), kdo by to byl?

Karel IV., Jan Žižka, Hanzelka a Zikmund.

Koho nebo co byste si vzal s sebou na pustý ostrov?

Svou ženu a našeho pejska.

Vaše oblíbené jídlo, spisovatel, film, hudební skladba nebo zpěvák a proč?

Jím všechno, hlavně když je k tomu knedlík. Mými oblíbenými spisovateli jsou Karel May a Rudolf Luskáč a mezi mé oblíbené filmy patří Želary a Zelená míle. Rád si poslechnu dechovku, cimbálovku, spirituály. Mám rád zpěváky Jožku Černého a Karla Zicha.

Vaše životní motto?

Na vše si udělej vlastní názor.

Děkuji za rozhovor. JiKo

MUDr. Bohumil Servus (KDU-ČSL) se narodil 14. 6. 1952 v Prostějově. Vystudoval Lékařskou fakultu UP Olomouc. Od roku 1976 žije v Rýmařově, kde do r. 1980 pracoval na interním oddělení rýmařovské nemocnice. V roce 1980 byl „přemístěn“ na polikliniku jako obvodní lékař. Od roku 1993 má privátní praxi praktického lékaře pro dospělé na poliklinice v Rýmařově.

Ve které komisi či oblasti jste pracoval?

Pracoval jsem v komisi životního prostředí a výstavby, nyní v kontrolním výboru, hospodářské komisi a jsem členem Rady města Rýmařova.

Co se vám konkrétně podařilo uskutečnit z vašich plánů a co již do konce volebního období nestihnete?

Za výrazný osobní úspěch považuji to, že se nám podařilo zachránit ohroženou dotaci na městskou kanalizaci v prosinci 2002, kdy bylo prokopáno cca 19 mil. Kč, peníze od Fondu životního prostředí nebyly dosud uvolněny a byla reálná hrozba, že o ně město přijde se všemi následky, které by to pro nás znamenalo. Podařilo se o něco zlepšit práci úředníků radnice. Podstatné je ale to, že nově nastoupivší vedení obce splnilo většinu plánů, které jsme měli: dát do pořádku finance města, zlepšit komunikaci s občany, spravovat domy, cesty apod. Poslední úspěch je přidělení státní dotace na umělou ledovou plochu a na výstavbu chráněných bytů. Takže se dá říci, že jsme splnili většinu toho, co jsme si předsevzali.

Kde vidíte problémy či rezervy?

Rezervy jsou všude. Jen tak na-

mátkou: zlepšení vzájemné komunikace s lidmi, tvorba pracovních míst, podpora využití volného času atd. atd.

Co byste ve městě zlepšil hned a co v budoucnu?

Je potřeba dát do pořádku infrastrukturu, stavět byty, hledat zájemce o „průmyslovou zónu“, vystavět sportovní areál kolem rybníka, hledat možnosti rozvoje cestovního ruchu a další a další.

Komu byste poděkoval za spolupráci v tomto volebním období?

Ing. P. Kloudovi za jeho píli, vytrvalost a pracovitost, Ing. J. Kalovi, který se sice dodnes naučil pořádně říkat své názory, ale má lví podíl na získání peněz ze státního rozpočtu. Také všem členům zastupitelstva, kteří berou svou práci poctivě a pomohli tomu, že v tomto volebním období pracuje zastu-

pitelstvo města velmi dělně.

Chtěl byste kandidovat do zastupitelstva města i v příštím volebním období?

Ano.

Máte nějakou zvláštní okolnost nebo připomínku, kterou byste rád uvedl?

V červnu, jak víte, jsou parlamentní volby. Na čtvrtém místě kandidátky za severní Moravu je zapsána paní Marcela Staňková, kterou znáte z její práce v Diakonii ČCE a v zastupitelstvu, je potřeba ji podpořit. Její místo je volitelné a Rýmařov by svého poslance v parlamentu potřeboval.

Se kterou pohádkovou bytostí byste chtěl strávit den?

S doktorem McCoyem.

Jaké přání by vám měl splnit kouzelný dědeček?

Zdraví pro celou rodinu a klid

k práci.

Kdybyste dostal šanci setkat se s významnou nebo zajímavou osobností (i nežijící), kdo by to byl?

S Járou Cimrmanem.

Koho nebo co byste si vzal s sebou

na pustý ostrov?

Čtu řemeslníků a univerzitní knihovnu.

Vaše oblíbené jídlo, spisovatel, film, hudební skladba nebo zpěvák a proč?

Nemám vysloveně oblíbené jídlo, i když rád dobře jím. Čtu hodně od beletrie, poezie po literaturu faktu. V poslední době se mi líbil Deník Ostravka. Hudbu mám rád klasickou, country a již

„klasický“ rock'n roll, opět bez jednoznačné preference.

Vaše životní motto?

Nebýt nikdy příliš spokojen sám se sebou. (J. Cronin)

Děkují za rozhovor.

JiKo

Marcela Staňková - kandidátka do Poslanecké sněmovny ČR

Nikoli moc, ale pomoc

Podporovat rodinné soužití, pomoci handicapovaným a zdravotně postiženým a pomoci neziskovým organizacím, které se o tyto občany starají - to jsou priority, kterými chce oslovit voliče kandidátka č. 4 za KDU-ČSL pro parlamentní volby v Moravskoslezském kraji, paní Marcela Staňková.

Jednačtyřicetiletá matka čtyř dětí a dlouholetá členka KDU-ČSL bydlí v Rýmařově. Absolvovala Střední zdravotnickou školu v Krnově, poté Pomaturitní specializační studium (instrumentářka operačních oborů) a mnoho odborných kurzů v oblasti zdravotnictví a sociální péče, z toho jeden ve Velké Británii. 14 let pracovala v rýmařovské nemocnici, od roku 1998 působí v Diakonii ČCE - středisku v Rýmařově, nejprve jako zástupkyně ředitelky, od r. 2001 jako ředitelka. Během této doby navýšila počet uživatelů služeb střediska o více než 100 %, rozšířila spektrum poskytovaných služeb, vybudovala Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici, který byl 1. října 2005 slavnostně otevřen a v němž našlo svůj druhý domov 34 seniorů z rýmařovského regionu.

Marcela Staňková je místopředsdkyní Místní organizace KDU-ČSL v Rýmařově a členkou Okresního výboru KDU-ČSL v Bruntále. V současné době je jedinou že-

nou, která má na moravskoslezské kandidátce KDU-ČSL šanci na zvolení do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (zároveň je jediným rýmařovským kandidátem ve všech politických stran, který tuto šanci má).

Její prioritou je sociální práce: „Jako křesťanka a matka čtyř dětí mám zvýšený cit pro rodinu, pro sociální otázky. I svůj pracovní život jsem spojila se sociální oblastí, pracuji jako ředitelka Diakonie ČCE - střediska v Rýmařově. Tato organizace se stará o seniory a zdravotně postižené spoluobčany, v roce 2005 jsme pro ně otevřeli i Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici. Úspěch této investiční akce, ale hlavně spokojenost našich klientů mě vedou k přesvědčení, že právě zde mám voličům co nabídnout.“

Její životní krédo, které naplňuje v soukromí i ve své práci, zní: „Nikoli moc, ale pomoc.“

„Politiku chápu jako službu veřejnosti, ne jako zdroj osobního prospěchu a obohacení. A myslím, že práce, která je za mnou vidět, svědčí o tom, že svá slova beru vážně, ne jako vějířku v předvolebním boji,“ dodává Marcela Staňková. *Redakce*

Školství

Den učitelů na Primě

Na sklonku března oslavili zaměstnanci SSOŠ Prima, s. r. o., již tradičně Den učitelů. K společnému večeru s bohatým pohostěním a zajímavým programem pozvalo vedení školy nejen současné, ale i bývalé pedagogy a nepedagogické pracovníky.

Program, připravený studenty pod taktovkou vychovatelek

z obou školních internátů, zahrnoval úvodní zdravici, vtipná literární vystoupení a originální hudební a taneční produkci. Nakonec všechny překvapila paní vychovatelka Klesnilová originálním dárkem v podobě ručně zdobeného květináče.

*Mgr. Jana Petlachová,
SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov*

Foto: archiv SSOŠ Prima

**Střední škola, Rýmařov, p. o.,
Julia Sedláka 16, 795 01 Rýmařov**

**VYHLAŠUJE VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ
NA MÍSTO:**

**UČITEL VŠEOBECNĚ
VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ
JAZYK ČESKÝ + JAZYK NĚMECKÝ,
JAZYK ČESKÝ + JAZYK ANGLICKÝ**

Požadavky:

Vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném magisterském studijním programu dle zákona č. 563/2004, o pedagogických pracovnících, § 9 Učitel střední školy, odstavec 1.

Zájemci o uvedené místo, zašlete své žádosti o zaměstnání včetně profesního životopisu do 15. června 2006 na adresu školy. (Bližší informace nebo dotazy na tel. 554 212 541, e-mail: info@stredniskolarymarov).

Na zkušené

Víkend 31. 3. - 2. 4. 2006 byl pro dvě studentky SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov velmi podnětný. Ptáte se proč a pro které? Šlo o dívky Lucku Zapletalovou a Hanku Schauerovou, obě studentky z I. B. Byly vybrány, aby spolu s 18 dalšími studenty středních škol z celé ČR reprezentovaly zájmy a názory členů studentského klubu ASK při naší škole na I. Mezinárodním kongresu studentů, který se uskutečnil pod záštitou EU v rakouském Linzi.

Sjelo se na něj víc jak 60 studentů z pěti států EU: Rakouska - pořádající země, Německa, Švýcarska, Slovenska a České republiky. Společnou dorozumivací řečí byla angličtina. To mělo své výhody, ale kladlo i zvýšené nároky na účastníky. Ono totiž najednou nestačilo jen přijet, poslouchat, ale každý z účastníků se musel sám aktivně zapojit do jednání, vyjádřit své myšlenky a postoje skupiny, kterou zastupoval, v anglic-

kém jazyce. O to víc nás těší, že se tohoto úkolu zhostily naše studentky velmi úspěšně, jak o tom svědčí ohlas pořadatelů z Rakouska.

Na programu setkání bylo především navázání vzájemných kontaktů mezi jednotlivci i celými organizacemi - školami. Dále pokus o společný pohled do budoucnosti ve smyslu práv studentů a vůbec postojů mladé generace vůči dění ve sjednocené Evropě. V tomto smyslu bylo vypracováno i komuniké všech zúčastněných jako výraz společné vůle mladých lidí, jež bylo odesláno do Evropského parlamentu. Samo sebou že i když setkání bylo čistě pracovní, našla se chvíle i na prohlídku města a seznámení s jeho historií, na chvíle přátelského posezení. Naše studentky předaly studentům z ostatních zemí propagační materiály z našeho města a pozvaly je k návštěvě. Akce se všem zúčastněným velice líbila, hodnotili ji jako vel-

mi potřebnou a vydařenou. Na místě se dohodli na jejím dalším pokračování. O hostitelské zemi příštího ročníku se bude teprve jednat, ale své místo v kalendáři mezinárodních studentských akcí si toto setkání rozhodně zaslouží.

A ještě si na závěr dovolím malé upřesnění. Pod zkratkou ASK se skrývá Asociace středněškolských klubů s ústředím v Brně. Vznikla hned v roce 1991 a naše základní organizace se může pyšnit tím, že patří mezi ty první, zakládající. Cílem organizace je přispívat ke sblížení mládeže různých zemí, učit je vzájemně uctít a toleranci, ale i umění vyjádřit svůj názor ke globálním (celospolečenským) otázkám. A protože nejen prací živ je člověk, zaměřuje se i na kvalitně prožitý volný čas mladých, pořádání setkání a táborů.

*Mgr. Alexandra Děrdová,
SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov*

Soutěž v logice na Primě

Na SSOŠ Prima, s. r. o., proběhla v minulých týdnech zajímavá a na logické myšlení náročná soutěž v dnes velmi populární disciplíně - sudoku. Název hry vznikl z japonského „Súdži wa dokušin ni kagiru“, ale její původ není japonský. Hra byla zveřejněna v osmdesátých letech 20. století pod názvem „Numer Place“ („Umístí číslice“) v americkém magazínu o hlavolamech. Nedávno začali doceňovat její krásu a zdánlivou jednoduchost i lidé ze západu a velice rychle se rozšířila - v současnosti snad nenajdeme deník, v němž by chyběla tabulka sudoku nahrazující klasickou křížovku. Výhodou hry totiž na rozdíl od klasické křížovky je její nezávislost na jazyku. Jejím principem je doplnění číselné tabulky s několika předepsanými čísly o ostatní číslice od 1 do 9 tak, aby se žádná číslice jak ve sloupci, tak v řádku v celkem devíti dílčích čtvercích o hraně 3 čtverečky neopakovala. Z definice hry vyplý-

vá, že existuje pouze omezené množství zadání sudoku, a to přesně 6 670 903 752 021 072 936 960 variant, tj. 6,67 trilionů. To je tak obrovské číslo, že kdyby každý člověk na naší planetě denně vyluštil

1000 variant sudoku, vystačil by všem počet variant na více jak 3 miliony let.

Na Primě proběhla tři vyřazovací kola, kterých se zúčastnilo 223 řešitelů. Pokaždé se jednalo o vyluštění tabulky sudoku ve čtyřiceti minutách. Vítězkou se stala studentka čtvrtého ročníku **Petra Kopetková**. *Mgr. Antonín Hampel*

Cyklobusy Jeseníky přepravily loni tisíce lidí a vyjedou také letos

Tisíce lidí s bicykly přepravily v loňském roce cyklobusy Jeseníky. Na jejich provozu se finančně podílelo také město Rýmařov. Cyklobusy budou jezdit i v nadcházející sezóně.

Cyklobusy slouží pro přepravu jak pěších turistů, tak i cykloturistů s jízdními koly - jde o klasické autobusy s přívěsnými cyklovozyky pro přepravu bicyklů. Každý cyklobus přepraví až osmnáct kol.

Historicky první jesenícký cyklobus vyjel vloni 4. června a byl

v provozu do konce září. V červnu a v září cyklobusy jezdily jen o víkendech, v červenci a v srpnu každý den. Trasy cyklobusů zahrnovaly tři linky, přičemž jedna vedla z Bruntálu do Javorníku, další z Lipové-lázně do Karlova a třetí z Šumperku přes Rýmařov, Malou Morávku, Vrbno pod Pradědem a Červenohorské sedlo do Koutů nad Desnou. Ze všech zastávek bylo možno udělat zajímavé výlety na kolech a večer se vrátit zpět do výchozí stanice. Celkově na všech třech linkách

ŠUMPERK - KOUTY n. D. 		
Šumperk	8 02	19 11
Sobotín-Rudoltice, Skřitek	8 41	18 30
Rýmařov-Janovice, zámek	9 02	18 13
Rýmařov	9 09	18 06
Malá Morávka	9 33	17 42
Karlova Studánka, Hvězda	9 48	17 30
Karlova Studánka	9 55	17 22
Vrbno p. Pradědem	10 11	17 04
Bělá p. P., Videlský kříž	10 38	16 37
Červenohorské sedlo	11 09	16 07
Loučná n. D.-Kouty n. D.	11 31	15 45

cyklobusy na jezdily v loňském roce více než 49 tisíc kilometrů, z toho nejvíce na lince Bruntál - Javorník, a to 17 222 kilometrů. Dohromady přepravily 15 543 lidí a 2 083 jízdních kol.

Projekt jese-

nických cyklobusů v loňském roce finančně podpořilo celkem dvaadvacet měst a obcí z naší oblasti, které dohromady přispěly částkou 212 tisíc korun. Do projektu se zapojilo také osm soukromých subjektů působících na tomto území, a to finančně i jinak, například nákupem cyklopřívěsů či propagací. Na provozu cyklobusů v Jeseníkách se významně podílely také organizace zabývající se rozvojem cestovního ruchu v Olomouckém a Moravskoslezském kraji. Realizátorem projektu

je dopravce Connex Morava, a. s. Zájem o dopravu cyklobusů v průběhu loňské sezóny postupně rostl, proto se s provozem cyklobusů počítá také v letošním roce. V následující sezóně budou v Jeseníkách opět provozovány tři cyklobusové linky, na jejichž trasách došlo na základě zkušeností z předcházejícího roku k některým úpravám. Například cyklobus původně jezdící z Bruntálu bude vyjíždět již z Krnova a pojeďe do Jeseníku.

Jiří Ondrášek a JiKo

Jak se žije v Rýmařově ...

dietářům

Jak se v Rýmařově pozná jaro? Někdy dost těžko. Chvilí už to vypadá nadějně, slunce svítí a teploty šplhají k patnáctce, takže dokonce i na Rýmařovsku odtává sníh, nicméně pak se zase studená fronta postará o nefalšovaný říjen a jaro připomíná jen velikonoční výzdoba výkladních skříní a vyšší frekvence televizních reklam na hubnutí.

Jaro a hubnutí patří neodmyslitelně k sobě. Příčiny jsou zřejmé - ještě doznívají novoroční předsevzetí, vyšší teploty nutí odkládat kožichy a volné kabáty, které přes zimu leccos skryly, a navíc je tu čtyřicetidenní postní doba, která odnepaměti předchází Velikonocce. Její podstatou je vedle křesťanského apelu na tělesnou i duchovní obrodu před nejdůležitějšími svátky v roce i prastará lidová moudrost vycházející z nezbytnosti. Po zimě totiž lidem docházely zásoby potravin, a než přišlo jaro a s ním nové vegetační období, bylo potřeba se uskrovnit. Svou roli hrálo i hledisko zdravotní, neboť období mezi masopustem a Velikonocemi bylo vždy lépe vyplnit střídmostí, jež by vykompenzovala sváteční přejídání. S tím, jak se západní (tj. euroatlantická) civilizace, jejíž součástí jsme i my, vzdalovala tradičnímu způsobu života a díky moderním technologiím začala s menším fyzickým úsilím produkovat větší množství potravin a současně provozovat pohodlnější způsob života, objevil se problém zvaný obezita. V současnosti je právě obezita jedním z největších zdravotních rizik provázejících zvyšující se životní úroveň Američanů a Evropanů, ale také např. Číňanů či obyvatel Středního Východu.

A neomezují se jen na dospělé jedince, podle statistik žije jen v zemích Evropské unie asi 13 milionů dětí a mladých lidí s nadváhou. Prognózy navíc varují, že se tento stav má v budoucnu ještě zhoršovat. A jak jsou na tom Češi? Moc dobře ne - v rámci EU jsou čeští muži třetí nejobéznější a ženy čtvrté.

Přestože žijeme v kultuře, která adoruje ideál subtilní krásy a vypracovaného svalovce, realita je jiná. Společnost sice preferuje jedince, kteří jsou tzv. fit, ale současně nabízí komfort a spoustu lákadel, o nichž se našim předkům ještě před sto lety ani nesnilo. Média, která významně ovlivňují náš život, tento paradox odrážejí nejvýmluvněji v podobě reklamních spotů - v pásmech se pravidelně střídají reklamy na hubnoucí přípravky s upoutávkami na sladkosti. Na jednu stranu jsme vyzýváni, abychom se s potěšením oddávali chuťovým zážitkům, a na druhou stranu bombardování apely, že je naprosto nezbytné vypadat „šlank“. Pokud bychom se řídili návodem televizních reklam, povečeřeli bychom tabulku čokolády, zapili ji limonádou a zajedli tukožroutskou pilulku. Lidé už vymysleli nespočet tipů a zaručených návodů, jak zhubnout. Každý člověk je ovšem jedinečná bytost s jedinečnou fyziologií, genetickou dispozicí a metabolismem, takže univerzální recept na štíhlou linii neexistuje. Tři rýmařovských „dietářů“, jimž jsme tentokrát věnovali další pokračování našeho seriálu, jsme se zeptali na jejich návod, na vlastní zkušenosti s dietami a taky na to, jak se žije v Rýmařově dietářům, kteří přestože netvoří žád-

nou organizovanou skupinu, představují možná nejpočetnější societu ve městě.

Václav Orlík (62) je učitel. Vzhledem k tomu, že učil tělocvik a vždycky sportoval, neměl nikdy problémy se skutečnou nadváhou. Teprve před pár lety zjistil, že má vyšší hladinu cholesterolu a roz-

Václavu Orlíkovi jeho manželka, která jak sám říká, sice výborně vaří, ale rozhodla se jej podpořit a upravit jídelníček i množství jídla svému muži tak, aby vyhovovalo jeho přání zhubnout. Kromě ní a lékaře o dietě jinak nikdo nevěděl, takže okolí začalo vnímat teprve výsledky. Kolegové v práci se vypytovali, někteří změnu chválili, jeden ze spolupracovníků se dokonce vsadil, o kolik a za jak dlouho ještě dietář zhubne. Pan Orlík tehdy sice prohrál, hubnul ale dál a nakonec se na danou váhu dostal. Největší překážkou v dietě byl pro něj samozřejmě hlad, a protože jak dodává, když někdo navíc jí rád, musí překonávat i své chutě. Celá dieta se tak stává otázkou pevné vůle a jediné vytrvalost a důslednost jsou zárukou úspěchu. Přestávky a různé ústupky nevedou k ničemu. Václav Orlík

Ilustrační foto

hodl se preventivně pár kilo shodit. Omezil proto ve svém jídelníčku vajíčka a některé tučné potraviny. Podruhé k dietě přistoupil loni v březnu, opět ze zdravotních důvodů. Aby snížil hladinu cukru, začal se stravovat mnohem střídmeji a dodržovat pitný režim. Není zastáncem medikamentů či přípravků na hubnutí, zvláště když slibují rychlý úbytek kilogramů, ale spíše přirozeného způsobu redukce. Hlavním principem jeho diety je „všeho jíst jen půl“. Za půl roku se zbavil dvanácti kilogramů, takže teď se blíží své optimální hmotnosti. S jarem se zase chystá jezdit na kole, které považuje za nejlepšího spojence v boji proti přebytečným kilům. Velkou oporou během diety byla

je ovšem typem dietáře, který jde tvrdě za tím, co si předsevzal. Měl ostatně silnou motivaci, chtěl být především ukázněným pacientem, který dá na rady svého lékaře. Právě zdravotní důvody ho vždycky utvrdily v odhodlání vytrvat. Pocit lehkosti po ztrátě zbytečných kil mu navíc bohatě vynahradil všechny dobroty, které si musel upřít.

Velkým zadostiučněním byl pro pana Orlíka i lepší vzhled. Vnější vzhled člověka sice nepovažuje za nejdůležitější kvalitu, nicméně první dojem dělá své a „o tom, jak člověk vypadá, si vždycky rozhoduje sám“. Jak podle něj vypadá ideální žena? Spíš sportovní typ, kterému by odpustil i nějaké kilo navíc. Hlavně s ní ovšem musí

být muž šťastný a naopak.

A jak se podle Václava Orlíka žije dietářům v Rýmařově? Mají zde dostatek příležitostí své rozhodnutí zhubnout uskutečnit? „*Myslím, že si lidé v Rýmařově mohou nakoupit dostatek ovoce a zeleniny, i když nabídka dietních potravin by mohla být určitě větší. Z pohybových aktivit doporučuji kolo a plavání, kdo nemá možnost, stačí i každodenní ostrá chůze. K tomu má příležitost skutečně každý. Nejsem typ, který by navštěvoval posilovny. Tělocvičen a menších center je v Rýmařově docela dost, na druhou stranu zde postrádám nějaké větší sportovní centrum, které by na jednom místě soustředilo více typů sportovišť a kde by se lidé mohli setkávat ve volném čase.*“

Paní Věra (43) je úřednice. Sedavě zaměstnaná a rodinná dispozice ji k problémům s nadváhou přímo předurčuje. S kilogramy bojuje celý život a o dietách ví opravdu hodně. Dietu jako takovou držela pětkrát, poprvé už před dvaceti lety. První dvě probíhaly pod lékařským dohledem, pak už ale věděla jak na to, a dnes si ordinuje celý postup sama. Její recept spočívá v počítání kilojoulů, které smí během dne přijmout, a intenzivním cvičení. Tato dieta vřdycky zabrala, bohužel ne natrvalo. Pokaždé nastoupil jo-jo efekt a paní Věra se musela do hubnutí po čase pustit znovu, jakmile se začalo bolavými klouby a zády ozývat přetížené tělo. Jak říká, za těch dvacet let už zhubla jednoho celého člověka - 67 kg. Svou poslední dietu začala držet před třemi týdny a zbavila se už tři kil. V plánu má minimálně ještě další čtyři shodit a tím dosáhnout rovné stovky. Její ideální váha by přitom měla být skoro o třicet kilogramů nižší. O tom, že by se k ní ještě přiblížila, ale pochybuje. Největší brzdou v současné chvíli je pro ni nedostatek pohybu, na který si, jak sama říká, neumí udělat čas.

Stejně jako u Václava Orlíka je u ní prvotním impulsem k dietě pokaždé zdravotní problém a velkým motorem podpora rodiny. Paní Věra potvrzuje, že držet dietu tajně je zcela nemožné. Nejtěžší zkouškou jsou přitom různé rodinné oslavy, při kterých člověk musí odolávat velkému pokušení, zvláště když jako paní Věra miluje sladké. Před chutí na sladkosti ji neochránily ani „zaručené“ přípravky na hubnutí z tele-

vizních reklam. Jedinou cestou je pak úplná askeze, ke které přistupuje, když je na sebe opravdu hodně naštváná.

Nejhorší je údajně překonat první měsíc, kdy hlad způsobuje nervozitu a člověk si nemůže na uklidnění dopřát lék - cukr. Přitom samozřejmě nesmí ani na okamžik povolit, protože všechno vynaložené úsilí by rázem přišlo vniveč. Oddávat se jídlu je totiž stejná závislost jako alkoholismus či kouření.

Zadostiučiněním po dietním martyriu jsou vedle ustupujících zdravotních obtíží i obdivné reakce okolí na štíhlejší vzhled. To, jak člověk vypadá, je podle názoru paní Věry přece jen důležité, zejména když je často v kontaktu s lidmi a má ve své práci i v rámci svých koníčků působit alespoň trochu reprezentativně. Honba za dokonalým tělem ale smyslem jejího života rozhodně není.

Všem, kdo se chtějí do diety pustit, paní Věra doporučuje, aby si všechno dobře rozmysleli, a pokud jim chybí pevná vůle, raději se do hubnutí nepouštěli. Musí počítat také s tím, že pracovat na redukcii své hmotnosti zabírá dost času.

A jak se podle ní žije dietářům v Rýmařově? „*S nákupem zdravé výživy je v Rýmařově trochu problém, ale já jezdím za prací do Bruntálu, takže si nakoupím tam. Z pohybových aktivit si lidé naopak mohou určitě vybrat, posiloven a speciálních cvičení pro ženy je tu dost. Jen dojíždění na bazén je nepříjemné, když člověk nemá auto.*“

Redaktor Jiří Konečný (45) se mezi úspěšné dietáře zařadil docela nedávno. V životě se párkrát pokusil zhubnout, ale vždy bez dlouhodobějšího úspěchu. Také pro něj byl hlavním úskalím jo-jo efekt. V srpnu loňského roku se však znovu odhodlal něco se svým „*neforemným tělem*“ udělat. Jak říká, první kroky byly po-

někud ostýchavé a kilogramy ustupovaly jen pozvolna. Tu správnou motivaci přinesla teprve sázka, kterou uzavřel v prosinci s kolegyní z divadelního spolku a po níž nastoupil skutečně přísnou redukční dietu. Do dnešního dne se mu podařilo shodit 24 kilo-

Ilustrační foto

gramů (z původních 114 kg). Slovo „*dieta*“ mělo pro Jiřího vřdycky přichutí něčeho direktivního, a tak i dnes raději říká tomu, co v posledních měsících podstoupil, „*výuka správných stravovacích návyků*“. Její podstatou tedy není žádná jednostranná bučková či ananasová dieta, nýbrž správný přísun základních živin a dostatečného množství tekutin do těla v kombinaci s optimální fyzickou zátěží. Jiří musel především razantně zmenšit porce jídla a změnit i složení stravy. Uzeniny a sýry musely ustoupit zelenině a ovoci, místo mlsání se pustil do pravidelného cvičení. Byl to recept poněkud drastický, ale zabral. „*Při slapaní na rotopedu, kdy z člověka leje pot, mi v uších znělo dědečkovou moudro: Nežiješ proto, abys jedl, ale jíš proto, abys žil.*“

Jiří se zpočátku sice domníval, že všechno zvládne sám, ale nakonec zjistil, že bez podpory okolí to nepůjde. Vděčí za ni kromě manželky i lékařům, Haně Jurajdové z Bruntálu a jejím akupunkturám jehličkám a obezitologovi Ladislavu Božkovi. S jídelníčkem a programem cvičení Jiřímu pomohla někdejší významná rýmařovská sportovkyně Lída Glacnerová. Lidé, kteří do jeho diety nebyli zasvěceni, reagovali na Jiřího proměnu vesměs kladně a pídili se po návodu na úspěch. Na otázku, co bylo během diety nejtěžší, Jiří Konečný odpovídá, že zvyknout si na malé dávky jídla a mnohdy chuťově nevýrazné zeleninové pokrmy a zároveň za-

pomenout na nejrůznější „*pochutiny*“. První měsíc si k pocitu sytosti pomáhal lékařem předepsanými medikamenty. Těžké bylo také donutit se cvičit a posilovat ochablé svalstvo. Nejhorší byly první tři týdny, dnes už mu vše ovšem připadá jako samozřejmost

a bez sportu by podle svých slov asi nemohl existovat.

Ačkoliv Jiřího hubnutí bylo opravdu těžkou zkouškou vůle, svého úsilí nelituje. Dnes se cítí skvěle a na svou původní váhu se už nikdy nechce vrátit. Snížení nadváhy pro něj znamená především pocit, že udělal hodně pro své zdraví a také pro postavu, kterou nyní nemusí skrývat pod nadměrnými mikinami. Na vzhledu člověka sice podle něj nezáleží tolik jako na jeho charakteru, nicméně vnější proměna mu zjevně přinesla velké uspokojení.

Cílem dnes již docela útlého Jiřího Konečného je dosáhnout vrchní hranice svého BMI, což je asi 88 kg. Zbývají mu tedy ještě asi dvě tři kila. Potom už mu zbude jen to nejtěžší - obhájit si svůj výsledek, nejlépe napořád. Všem, kdo se odhodlají začít s hubnutím, radí, aby tak nečinili překotně a bez uvážení a hubli nejlépe pod odborným dozorem lékaře. Rozhodnutí zhubnout by mělo vycházet z potřeby být zdravý, a ne štíhlý a krásný.

A jak se podle Jiřího Konečného žije dietářům v Rýmařově? „*Domnívám se, že v dnešní době je jak v rýmařovských potravinářských prodejnách, tak i v lékárnách dostatek racionální výživy a medikamentů či prostředků na hubnutí. Přivítal bych snad širší základnu moderních posiloven a fitness center za přijatelnou cenu vstupného.*“

Všem dotázaným za odpovědi děkuje ZN

Chlapec brutálně zbil mladšího

Rýmařovští policisté šetří okolnosti případu, ke kterému došlo 22. ledna na třídě Hrdinů nedaleko nádraží. 14letý hoch je podezřelý z toho, že za přítomnosti dalších čtyř nezletilců napadl 12letého chlapce. Povalil ho na zem a několikrát jej pěstmi udeřil do obličeje. Způsobil mu tím rozsáhlý hematoma v tváři a roztrhl ret. Vzhledem k věku útočníka je věc kvalifikována jako čin jinak trestný a je předmětem dalšího šetření.

Bicykly v kolárnách lákají zloděje!

V posledních dnech se v Rýmařově opět objevil případ krádeže kola uschovaného v kolárně. Někdy mezi 2. a 7. dubnem vnikl zloděj do společných sklepních prostor panelového domu na Žižkově ulici, vypálil zámek dveří a odcizil pánské horské jízdní kolo s computerem v ceně 10 tisíc Kč.

Kriminalita na Bruntálsku mírně klesla

Z aktuálních statistických výstupů Policie ČR Bruntál za první kvartál letošního roku vyplývá, že kriminalita v okrese mírně klesla. Loni v březnu bylo zaznamenáno celkem 588 trestných činů, letos na konci března to je 543 skutků. Narodil od loňska nebyla v prvních třech měsících zaznamenána žádná vražda, násilná kriminalita je na stejné úrovni jako loni - tehdy 65 případů, nyní 66. Více jak polovinu z nich tvoří ublížení na zdraví (34). Mravnostní delikty letos šetřili policisté jen dvakrát, loni ve stejném období to bylo sedm trestných činů. Potěšující je i výrazný pokles vloupání - lo-

ni 89, letos 65 případů. Lidé by si však měli lépe hlídat své platební karty - loni bylo do konce března šetřeno osm zneužití, letos již plných dvacet! Stálým problémem jsou úvěrové podvody a zanedbání povinné výživy. Drogové delikty byly letos řešeny dvakrát, loni ve stejném období pětkrát.

Především vlivem pěti případů krácení daní činí letos hmotné škody způsobené kriminalitou v našem okrese již 145 840 tisíc Kč (z toho daňová kriminalita 119 823 tisíc Kč). Za celý loňský rok přitom hmotné škody vzniklé trestnou činností nepřesáhly v našem okrese 114 milionů korun.

Nadával obsluze pivnice

Dne 7. dubna zahájil bruntálský policejní inspektor trestní stíhání 24letého muže pro trestné činy výtržnictví a poškozování cizí věci. Je obviněn, že 12. února v pivnici v Rýmařově po slovní rozepři rozbil sklenici a popelník a začal vulgárně nadávat servírce. Při odchodu z pivnice ve vzteku poškodil několik dveří. Majitelkám způsobil škodu ve výši 8 500 Kč.

Policie řeší další podvod

40letá žena je od 7. dubna stíhána pro trestný čin úvěrového podvodu. Skutku se měla dopustit tím, že 29. prosince 2004 uzavřela v Rýmařově úvěrovou smlouvu na poskytnutí úvěru ve výši 15 tisíc Kč. V žádosti uvedla nepravdivé údaje a zavázala se splácet 1 200 Kč měsíčně. Úvěr nesplácela, čímž poškozené společnosti způsobila škodu ve výši bezmála 20 tisíc Kč.

Prevence

dopravní nehodovosti

Od května 2006 průběžně po celý rok bude Preventivně-infor-

mační skupina Okresního ředitelství Policie ČR Bruntál provádět přednáškovou činnost pro uchazeče o řidičské oprávnění. Žáci autoškol budou seznámeni s aktuálními statistickými přehledy dopravní nehodovosti, nejčastějšími příčinami dopravních nehod, nejrizikovějšími úseky, sankcemi za nedodržení pravidel silničního provozu atd. V případě zájmu o tuto nabídku mohou vyučující autoškol získat podrobnější informace na telefonním čísle 974 731 208.

Ve smyku narazil do ohradníku pro dobytek

Mezi Malou Štáhlí a Rýmařovem havaroval 14. dubna 45letý řidič Felicie. Nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem, na mokřém povrchu vozovky nezvládl průjezd prudkou pravotočivou zatáčkou a dostal smyk. S autem sjel na okraj komunikace a narazil do dřevěných kůlů ohradníku pastvy dobytka. Majitele přijde oprava vozu na 60 000 Kč, ohradník se opraví za pětistovku. Za přestupek byla řidiči uložena bloková pokuta.

Policie ČR pátrá

Po Neznánském Ladislavu, nar. 18. 9. 1985, trvale bytem Osoblaha, Hlavní 129.

Na jmenovaného byl Okresním soudem v Bruntále, pobočkou Krnov, vydán příkaz k dodání do výkonu trestu. Odsouzen byl pro trestný čin krádeže. Hledaný se v místě trvalého bydliště nezdržuje a jeho současný pobyt není znám.

Popis osoby: 20 let, hubená postava, výška 180-182 cm, hnědé krátce střižené vlasy, hnědé oči. **Policie žádá veřejnost o spolupráci při pátrání po tomto muži. Informace přijme kterákoli policejní služebna nebo linka 158.**

Sedmnáct řidičů usedlo o Velikonocích za volant pod vlivem alkoholu

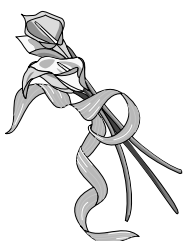
Během svátečních dnů zaznamenali policisté zhruba čtyřnásobně zvýšený počet řidičů, kteří usedli za volant posilnění alkoholem. Ve všech sedmnácti případech se jednalo o muže. Nejméně nadýchal v Norberčanech 23letý motocyklista na Jawě 250, který doznal požití „jedné desítky“ a přístroj u něj vykázal hodnotu 0,14 promile, hůře skončil 40letý řidič Felicie v Jindřichově, který v neděli 16. dubna v 01,45 hod. se svým autem narazil do zábradlí a pak sjel do potoka. Tomu naměřili policisté 1,58 promile. Při nehodě vznikla škoda za 55 tisíc. Nejvíce nadýchal v Janovicích 28letý řidič Škody 105 - bylo mu naměřeno 1,68 promile alkoholu. Nejzávažnějšího deliktu se však dopustil 26letý řidič VW v Bruntále, který s 2,5 promile najížděl na dopravní policisty, vytlačoval je ze silnice a po zadržení jim vyhrožoval zabitím. V sobotu byl obviněn z útoku na veřejného činitele a násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PCR Bruntál

Poděkování

Děkuji touto cestou všem lékařům a zdravotním sestřím z rehabilitačního oddělení Podhorské nemocnice, a. s., Rýmařov za obětavost a péči, se kterou jsem byl velmi spokojen.

Bohumír Janeček, Rýmařov

Pozvánka

Obecní úřad Stará Ves
zve širokou veřejnost na akci pod názvem
Slet čarodějnic a stavění májky

v sobotu 29. dubna 2006 v 17 hod.

Obecní úřad Stará Ves

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Přítel všech - přítel nikoho.

Aristoteles

Pranostiky na měsíc květen

- Studený máj - v stodole ráj.
- Chladno a večerní mlhy v máji, hojnost ovoce a sena dají.
- V máji aby ani hůl pastýřova neoschla.
- Májová kapka platí dukát.
- Na mokry květen přichází suchý červen.
- Když máj vláhy nedá, červen se předá.
- Deštivý květen - žízňivý říjen.
- Májová voda vypije víno.
- Večerní rosy v máji hodně sena dají.
- Když se v máji blýská, sedlák si výská.
- Prší-li na svatého Filipa a Jakuba v noci, bude úrodný rok.
- Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta.
- Déšť svatě Žofie švestky ubije.

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - duben a květen 2006

22. 4.	14.00-16.00	SVČ	Cvičení s míčem
24. 4.	8.00	kino	Sonety W. Shakespeara - gymnázium, Prima
24. 4.	10.45	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
26. 4.	15.00	SVČ	Schůzka chovatelského kroužku
27. 4.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
28. 4.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
29. - 30. 4.			Výstava keramiky a paličkování, vystoupení tanečních skupin SVČ v Ozimku
3. 5.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
4. 5.	8.00 a 10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
4. 5.	13.00	tělocvična ZŠ 1. máje	Okrskové závody ve šplhu 1. - 5. tř.
5. 5.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
8. 5.	15.00	SVČ	Pódiové skladby
9. 5.	8.00 a 11.00	kino	The Muscialmania - Divadlo Glottis Brno, 6. - 9. tř. ZŠ + SŠ
10. 5.	10.45	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
13. 5.	9.00	SVČ	Rýžování zlata na Lučině - výprava pro děti a rodiče
18. 5.	8.00	kino	Kufor - Divadlo Fortissimo Trenčín, 1. - 5. tř. ZŠ
19. 5.	13.00	SVČ	Vaření v klubu
20. 5.	9.00	SVČ	Cyklistický výlet - Slezská Harta

O historii čarodějnictví s historikem Mgr. Jiřím Karlem

horská chata Barborka
sobota 29. dubna 2006
ve 13 hodin

VSTUP ZDARMA

**Pro zájemce je připraven
na celý víkend
„4. slet čarodějnic“**

Přihlášky a informace na tel.: 554 212 346

Známa i neznámá výročí

22. 4. Den Země, slaví se od roku 1970, kdy ho američtí studenti poprvé uspořádali ve snaze prosadit nové ekologické zákony a zvýšení státního rozpočtu na ochranu životního prostředí
22. 4. 1976 zemř. **Alfréd Radok**, režisér, dramatik a zakladatel Laterny Magiky (nar. 17. 12. 1914) - 30. výročí úmrtí
23. 4. **Světový den knihy a autorského práva**, vyhlášen UNESCO jako symbolické datum světové literatury, na něž připadá životní výročí **W. Shakespeara**, **M. Cervantese** a dalších významných spisovatelů
23. 4. 1616 zemř. **Miguel de Cervantes y Saavedra**, španělský spisovatel (nar. 29. 9. 1547) - 390. výročí úmrtí
23. 4. 1616 zemř. **William Shakespeare**, anglický spisovatel (nar. 23. 4. 1564) - 390. výročí úmrtí
23. 4. 1836 v Praze poprvé vyšla lyrickoepická **báseň Máj** K. H. Máchy - 170. výročí
23. 4. 1891 nar. **Sergej Prokofjev**, ruský skladatel, klavírista a dirigent (zemř. 5. 3. 1953) - 115. výročí narození
24. 4. 173 zemř. **Daniel Defoe**, anglický prozaik (nar. 1660) - 275. výročí úmrtí
24. 4. 1936 zemř. **Artur Emil Longen**, režisér, herec, spisovatel a malíř (nar. 29. 7. 1885) - 70. výročí úmrtí
25. 4. 1886 nar. **Jindřich Hořejší**, básník a překladatel (zemř. 30. 5. 1941) - 120. výročí narození
26. 4. **Mezinárodní vzpomínka na Černobyl** (viz článek uvnitř novin)
26. 4. 1841 nar. **Julius Zeyer**, spisovatel (zemř. 29. 1. 1901) - 165. výr. nar.
27. 4. **Světový den grafiky**, slaven od roku 1963, v ČR od roku 1966, výročí založení Mezinárodní rady organizací grafického designu
29. 4. **Mezinárodní den tance**, výročí narození francouzského choreografa a novátora tance **Jeana Georgese Novarra** v roce 1727, vyhlášen Mezinárodním divadelním ústavem roku 1982
29. 4. **Den holocaustu - připomínka vypuknutí povstání ve varšavském ghettu**
29. 4. 1876 nar. **Václav Vydra st.**, herec a režisér (zemř. 7. 4. 1953) - 130. výročí narození
1. 5. **Svátek práce, výročí boje amerického proletariátu v roce 1886**, slaví se od roku 1890 z rozhodnutí kongresu 2. internacionály (viz pozvánka uvnitř novin)
2. 5. 1926 divákům se poprvé představil **Hurvínek** - 80. výročí

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

František Tomov Rýmařov
Tomáš Polách Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Vojtěch Valčuha - Rýmařov 80 let
Františka Slováková - Janovice 80 let
Karel Ohrablo - Rýmařov 80 let
Jan Veiser - Rýmařov 81 let
Zdeňka Slováčková - Rýmařov 81 let
Blažena Marečková - Rýmařov 82 let
Alois Talčík - Rýmařov 82 let
Bernarda Dršková - Rýmařov 82 let
Jiřina Chodilová - Rýmařov 84 let
Marie Charvátová - Rýmařov 86 let
Bedřiška Dražanová - Rýmařov 86 let
Irma Scholzová - Rýmařov 87 let

Rozloučili jsme se

Anna Řeháková - Rýmařov 1922
Václav Galíček - Rýmařov 1930
Vlasta Vicenová - Rýmařov 1950
Arnošt Makový - Rýmařov 1932
Jiří Havlík - Rýmařov 1958

Matrika MěÚ

Městská knihovna

Městská knihovna Rýmařov a CHKO Jeseníky pořádají v prostorách knihovny

od 21. 4. do 30. 4. výstavu
a v pátek 21. 4. v 9.00
a v 11.00 besedu

ke Dni Země

*Každý, kdo prospěje druhému, prospěje sobě.
Odměnou za správný čin je to, že jsi jej vykonal. (L. A. Seneca)*

Poslední příležitost zúčastnit se soutěže

Městská knihovna Rýmařov
vyhlašuje výtvarnou soutěž

„Namaluj pohlednici Rýmařova“

Soutěžít se bude v kategoriích: 1. - 5. ročník
6. - 9. ročník
Dospělí

Práce odevzdávejte na formátu A5 do 27. 4. 2006

Půjčovní doba knihovny: Po 9-17, Út 9-17, St - zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

Městské muzeum a Galerie Octopus

Jubilant Miloš Požár

Galerie Octopus pořádá výstavu k významnému životnímu jubileu Miloše Požára, malíře, grafika, výtvarného fotografa a muzejníka, člověka, který má značný podíl na obnově rýmařovského muzea v letech 1991-92.

Sympatický rebel se narodil 1946 v Náměšti, ale záhy se s rodiči přestěhoval na Rýmařovsko. Zde propadl dvěma láskám: výtvarnému umění a geologii s paleontologií, jimž se věnoval při geologickém průzkumu a nyní jako vedoucí geologického oddělení vsetínského

muzea. Je objevitelem řady velmi zajímavých lokalit. Vítálního polyhistora neuspokojovala nikdy jedna činnost, a tak se s úspěchem snažil získat též výtvarné vzdělání, jež bylo talentovaným, avšak neposlušným v bývalém režimu tvrdě upíráno. Poznal kresbu u sochaře Hrušky v Příbrami, kde též absolvoval geologii na průmyslové škole, soukromě se připravoval u známých brněnských výtvarníků Karla Nepraše a Bedřicha Dlouhého, vystudoval též Školu výtvarné fotografie.

Život si na rozdíl od jiných komplikoval otevřenou opozicí ke komunistické moci. Patřil k těm, kte-

ří se postavili kulturní bídě režimu, určujícího, které umění je správné, a nechal vystavovat kromě mrtvých klasiků často jen poddajné duše. Proto se podílel na vzniku rýmařovského Klubu amatérských výtvarníků s tak významnými osobnostmi, jako je dříve pronásledovaný Jindřich Štreit či byl nestor českých fotografů krajinářů, nezapomenutelný Jaroslav Němec. Rýmařov se tehdy stal výjimečným místem, kde vystavoval mystik Jílek, stejně jako olomoucký Žlebek své plameny k počtě Jana Palacha, a naše město vidělo jako prvé dosud zcela neznámé práce bratří Čapků. Situace se ztížila, když se tehdy již otec dvou dětí stal cílem neblahé pozornosti StB i postihu nadřazených po odmítnutí účasti v nesvobodných volbách. Není divu, že se objevil mezi organizátory Občanského fóra 1989.

Podobně jako vše v jeho životě jsou i jeho výtvarné zájmy nezvykle široké a práce tvořené s ohromnou osobitostí, erudicí, fortelem a vážností. V jeho činnosti nalézáme výtvarnou fotografii, malbu, klasickou kresbu, rozmanité grafické techniky, třeba linoryt, ale též náročnou serigrafii, sítotisk či xerografii, reprodukční techniku spočívající na vodivosti některých hmot, tzv. suchý tisk, ba i plastiku. Patří sem i kombinované techniky z období op-artu, jež dominovaly jeho pracím z šedesátých a sedmdesátých let. Nyní vystavuje moderní kresbu a grafiku. Dokázal vychovat z obou dětí kvalitní, vysokoškolsky vzdělané výtvarníky.

Miloš Požár je skromný, otevřený a přímý, má rád společnost a váží

si jí, proto se odmítl prezentovat i při tak jedinečné příležitosti sám a přivedl do naší galerie své nejbližší umělecké kamarády z Rýmařovska, Šternberska a Uničovska, s nimiž spolupracoval už za obtížné situace osmdesátých let a kteří tvoří páteř volného uměleckého sdružení Octopus. Seskupení vzniklo spojením staršího Volného sdružení uničovských výtvarníků ze sféry undergroundu od roku 1982, jež získalo obecný ohlas v severomoravské oblasti svými ostře sledovanými výstavami, tzv. Uničovskými parky. Mladším, oficiálnějším byl stejně nezávislý rýmařovský KAV, organizovaný od konce roku 1986 při tehdejšímu Domu kultury. Obě skupiny se spojily a našly od počátku devadesátých let své útočiště v našem muzeu. K počtě jubilantovi a k barvitosti instalace přispěli nejstarší členové sdružení: **Luděk Adámek**, dříve uničovský a nyní huzovský výtvarník a spiritus agens VSUV, malíř **Miloš Adam** z Olomouce, sochaři **Josef Chovanec** z Huzové a **Miroslav Sedlář** z Uničova, také malíř **Pavel Mereda**, rýmařovský rodák a po

léta Uničovčan, grafik a výtvarný fotograf **Antonín Mikšík** z Paseky a Rýmařovští **Jiří Gažar**, autor počítačové grafiky, grafik a malíř **Roman Karel**, malíř **Pavel Pasecký** a **Marek Zoth**, výtvarný fotograf.

Výstava umožňuje sledovat aktuální vývoj řady uměleckých dílen našeho okruhu a přivítat člověka, který se značně zasloužil o stav kulturního dění v Rýmařově, jež zatím dominuje ve výtvarné sféře, v níž může nabídnout více než jiná a mnohdy větší města Moravy, byť si to u nás mnozí bohužel neuvědomují. Někteří z výtvarníků se upsalí umění z profese, a tím se zřekli pravidelných požitků pozemských, jiní mají různá zaměstnání a umělecká tvorba není hlavním zdrojem jejich obživy. Vždyť žít se kumštem byla svízel a trnitá cesta i v dobách blahobytnějších. Členové sdružení, jsou dobrými přáteli a neobyčejně tolerantní, všichni se cítí v osvobozeném umění volní a rovní, což nebývá obvyklé. Přejí si jako my, aby už nikdy nikdo nesahal po pístoli, uslyší-li slovo kultura či svoboda. *Galerie Octopus*

Z historie

Reformátor Jan Kašpar z Ampringenu

Nástupcem vojáka a místodržitele Liechtensteina se stal později významný diplomat ve službách monarchie Jan Kašpar z Ampringenu (1619-1684), schopný, pracovitý hospodář a organizátor, který převyšoval ve všech ohledech Elkershausena i svého přímého předchůdce. Do řádu byl přijat roku 1646 a od roku 1650 se stal domácím komturem v ústředním sídle velmistřů na hradě Mergentheim. Již 1660 jej zároveň ustanovili zemským komturem rakouské baile. Stejně jako jeho předchůdci a nástupci držel na panství pravomoci správní, soudní a trestní.

Spolu s bruntálským panstvím převzal sovinecké s jistým opožděním teprve v srpnu 1653 a okamžitě začal s intenzivní obnovou Švédy zničených a ve válce zanedbaných regionů. Nejprve se snažil získat prostředky v důlní činnosti. Vrátil se k bohatým ložiskům zlata na Andělskohorsku a morávecké i ruské doly začaly zvyšovat těžbu železné rudy, s tím souvisela též zvýšená produkce hamrů. Od roku 1666 vznikají nové dvory a pily, ale zároveň přibývá robot (kácení a svoz dřeva a dřevěného uhlí).

Zvláště však Ampringenovi sloužilo ke cti, že se dokázal moudře odpoutat v mnoha směrech od dobových názorů a předběhl čas nejméně o sto let. Záměry a názory podobné jeho se totiž objevily až později, v osvícenství. Pochopil, že větších výkonů a potřebných finančních prostředků z panství nelze dosáhnout násilím a útlakem poddaných, ale zlepšením jejich hmotné situace ve spojení se vzděláním a znalostmi. Začal proto též doplňovat síť dosavadních škol a dožíral na kvalitu výuky.

K prvnímu pokusu napravit postavení poddaných, jež zůstávalo z větší části nezměněno od Jana Kobylky, se odhodlal již 1654, kdy navrhl svému velmistřovi Leopoldu Vilémovi Rakouskému podobné změny jako rytíř František Antonín Raab Marii Terezií, jež je však o století později narozdíl od velmistra akceptovala. Chtěl, aby se pronajaly panské dvory za peníze, za naturální daně (např. obilí) a roboty navrhoval finanční relucii, čímž by uvolnil sedláky k práci na vlastním. Přišel však se svým plánem příliš brzo a sám neměl tolik moci jako později, aby

věci prosadil. Je jisté, že vycházel z podrobné znalosti života na Jesenicku a také suplik poddaných těžce postižených válkou. Můžeme za jiné uvést žádost Moravických z roku 1659, kde žádají o úlevy na robotách a nařikají, že už v prosinci nemají chleba, že oves shnil a není žádná příze na tkaní. Nadřizení přesto zakroutili hlavou a návrh smetli se stolu.

Jan Kašpar z Ampringenu, velmistr řádu německých rytířů (1664 - 1684)

Stejně později svou prosadil. Pozastavil se též nad špatným morálním stavem poválečné společnosti, zabředlé do sobectví, hrubosti a krutých pověr. Víme též, že v názorech na tzv. čarodějnictví se mnoho nelišil od rýmařovského pátera Pabsta či šumperského děkana Lautnera, pravda, nebylo k tomu potřeba tolik odvahy, kdo by si troufl na mocného muže habsburského rodinného řádu, ale to nijak nesnižuje jeho postoje. Lze též prokázat, že dokázal před procesy uchránit obě panství a snažil se čarodějnické pověry odstranit i s jejich důsledky, snad díky případu, jemuž nedokázal zabránit. Roku 1654 na Sovinci stáli Jakoba Neterina z Velké Štáhle a spálili jeho tělo pro podezření z čarodějnictví. Nejedná se o vlastní exekuci, neboť nebyla provedena pro obvinění z magie, ale závěrečný úkon, který se mohl stát nebezpečným precedentem v době nedlouho po procesech v Jeseníku. Zcela jistě se angažoval na tvrdých protireformačních snahách a rekatolizaci, na obou luteránských panstvích nekompromisně vyžadoval přestup obyvatel ke katolictví, nevíme však, zda tak činil násilím či s pomocí císařských dragounů, jak se to praktikovalo jinde.

Od svého nástupu navázal Ampringen na Liechtensteinovu rekonstrukci válkou téměř zcela zdemolovaného Sovince a podporoval též snahu překonat škody na celém sovineckém majetku. Sovinec se nyní stával protitureckou pevností, neboť útoky Osmanů opět nabývaly na síle a nikdo nemohl tušit, kam až mohla dosáhnout agresivita děsivých muslimských dobyvatelů. Značných úprav v době jeho vlády doznal i bruntálský zámek, který mu natolik učaroval, že jej až do konce svého místodržitelství (1664) neopustil a pobýval zde i v době, kdy převzal místodržitelství a zemský komturát rakouské baile (1660).

V letech 1662 - 1664 se stal pobočníkem, či lépe rádcem, neuvěřitelně mladého velmistra Karla Josefa Rakouského, který zemřel v necelých patnácti letech, což svědčí o absolutní změně řádových pravidel, jimž bylo nadřazeno mnohdy podivné přání panujícího Habsburka. Na jeho příkladu lze postřehnout, jak úzce byl řád svázán s rodem Habsburků, v jehož službách byli rytíři až po velmistra stavění na nejrůznější a mnohdy nejvýznamnější místa v monarchii. Povinnosti, které jej odvedly na Mergentheim, mu umožnily dosáhnout vrcholu řádové kariéry.

Po smrti Habsburka Karla Josefa

byl zvolen roku 1664 nejvyšším představitelem řádu německých rytířů, tj. doživotním velmistrem (1664 - 1684). Volba Ampringena svědčí o jeho ojedinělých kvalitách i jisté snaze řádu eliminovat nakrátko vliv panovníka na obsazování nejvyšší hodnosti. Leč stalo se tak naposled a nadále se už stávali velmistry jen Habsburkové nebo zřídka jejich blízcí příbuzní z falckých, lotrinských či bavorských knížecích rodů, a to až do roku 1923. Povýšení jej nijak nezměnilo a neodradilo od bývalé činnosti, a navíc mu nabídlo možnost realizovat konečně ještě v modernější formě své dřívější záměry přesto, že byl nucen přijímat důležité úkoly habsburské diplomacie.

Podobně jako Bruntál mu zůstala blízka i obě panství. Nemohl je pochopitelně ovlivňovat přímo, ale prostřednictvím svých nástupců na místech místodržitelů, např. Johanna Adolfa Rau z Holzhausenu, kterého však musel záhy (1670) zbavit úřadu kvůli jeho pro řádového rytíře mírně řečeno poněkud neobvyklé zálibě v přepychu, zcela nevhodnému sukničkářství a z toho plynoucím dluhům. Po odchodu Raua se Ampringen vrátil do Bruntálu (14. 12. 1671 - červenec 1672), aby ušetřil za nákladný mergentheimský dvůr. *Mgr. Jiří Karel*

PROGRAM
KINA

sobota 22. dubna

19.30

Panic je na nic*Komedie (ČR 2005)*

Příběh tří šestnáctiletých kamarádů, kteří ještě nejsou muži, ale dětství už mají za sebou. Komedie plná lechtivého humoru, překvapivých situací a vtipných hlášek. *Přístupný od 15 let*

sobota 29. dubna

19.30

Jak se krotí krokodýli*Rodinná komedie (ČR 2005)*

Komedie o tom, kterak řetězec náhod a nedorozumění dokáže zamotat jinak zcela jednoduchý příběh. Režie: M. Poledňáková; hráji: M. Etzler, I. Timková, J. Mádl, Ž. Tesařová. *Mládeži přístupný*

sobota 6. května

19.30

40 let panic*Komedie (USA 2005)*

Andymu je čtyřicet. Co se týče sexu je naprosto nepoznamenaný. Potkává sympatickou Trish, ale bojí se k panictví přiznat. Těžko se to říká v osmnácti, a co teprve ve čtyřiceti. *Přístupný od 15 let*

Kam na výlet

Ke kyselce do Zátora

Letošní jaro na území bruntálského okresu bohudík nepřineslo žádné dramatické vylévání řek z břehů a doufejme, že tomu tak bude i nadále. Všichni máme v dobré paměti rok 1997, kdy na prahu léta způsobily rozvodněné vody řeky Opavy především na Vrbensku a Krnovsku nesmírné škody. K poškozeným obcím patřil i Zátor, kde zástavba v jeho místní části Loučky lemuje oba břehy řeky. Tato obec měla smůlu, již rok předtím se po přivalových deštích rozvodnil potok Zátoráček, pravobřežní přítok Opavy, protože nestačil svým korytem odvést dolů do řeky spousty vod, přitékajících z okolních kopců.

Tehdy byl také zatopen a znečištěn vývěr zátorské kyselky, nalézající se pod svahem u kostela sv. Trojice. Tato voda příjemné chuti, která z větší části obsahuje kyselinu uhličitou, vápník, sodík a magnesium, poskytovala lidem občerstvení již od roku 1771. Stejně jako podobné vývěry v jiných místech Nízkého Jeseníku navazuje ve svých hlubinách na vulkanickou činnost.

Po obou povodních museli Zátorští vyvinout

mnoho úsilí a prostředků k odstranění škod, a tak dnes již vlastně nepoznáte, co všechno velká voda poškodila a zničila. Jedete-li vlakem, již z dálky vidíte úpravny domeček skrývající kyselku, jejíž vývěr byl začátkem našeho tisíciletí posílen zdrojem z dalšího vrtu. A když na zdejší zastávce z vlaku vystoupíte, máte to ke kyselce nedaleko a bez obav se můžete napít chutné vody. Odsud je to již blízko dolů k řece, kde můžete přejít most a udělat si výlet na blízký Zátorský vrch s rozvalinami hradu Zátora. Budete-li však v cestě pokračovat po pravém břehu, dojdete přes soušední Brantice až do Krnova. Na jeho okraji je možné vlevo přejít řeku a v místní části Kostelec okrajem lesa dojít na Bezručův vrch s Bezručovým památníkem, odkud je již nedaleko na krnovské nádraží.

Cyklisté si mohou udělat výlet ze Zátora do Krnova po nenáročném cyklotrase č. 5501, na kterou je možné se napojit již v Nových Heřminovech. Ze Zátora můžete do Krnova jet i po neznámených cyklotrasách místními silničkami přes Čakovou, Krasov, Radim a Brantice anebo se vydat na horském kole po náročnější cyklotrase č. 6165 do Úvalna, to nejlépe za suchého počasí.

Za KČT Rýmařov Hana Kašparová

Foto: www.zator.cz

Servis služeb

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenické ulici
Otevřeno každý den
od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;
soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00
 Podrobné informace
 na www.hotelslunce.jeseniky.com

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, finská sauna,
 horká pára, whirlpool vana, perličková lázeň,
 odpočívárna a bar.

VODNÍ AEROBIK

V KRYTÉM BAZÉNU V BŘIDLIČNÉ

KDY? - každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00
POMŮCKY - aqua rukavice a pásy - v ceně cvičení

**Cvičení napomáhá ke snížení hladiny krevního tlaku,
 ke zlepšení srdeční funkce a ke zrychlení hojivých
 procesů svalů, šlach, kostí a kloubů.
 Cvičení je vhodné pro všechny věkové
 i váhové kategorie.**

Informace na tel.: 737 241 299

Masáže - sauna Občanské sdružení Wellness pro zdraví a dobrou náladu

(u Edrovického rybníka)

Provozní doba:

Čtvrtek (ženy) 15.00 - 21.00
Pátek (muži) 15.00 - 21.00

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v dubnu a květnu

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.
Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 18.30 hod.
Sobota	13.00 - 19.00 hod.
Neděle	13.00 - 19.00 hod.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhlašují Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích: ➤ **poezie** ➤ **próza** ➤ **ilustrace**

Po roční odmlce vyhlašujeme nový ročník soutěže, která nese v názvu jméno naší slavné krajanky, naivní malířky a básnířky Marie Kodovské. Do soutěže se může přihlásit kdokoliv literárně či výtvarně činný bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž začíná letošním lednem a potrvá až do konce srpna, kdy budou všechny příspěvky vyhod-

noceny. Na podzim bude ve Studentském klubu SVČ pro autory uspořádán tradiční literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů.

Pište, veršujte, kreslete, malujte a fotografujte, vaši fantazii se meze nekladou. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýmařovského regionu nejsou závazující). Zasílejte nám své básně, povíd-

ky, fejetony (nejlépe v elektronické podobě) i výtvarné počiny a fotografie, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem.

Zasláním příspěvku do soutěže vyjadřují autoři souhlas s jeho případným otištěním na stránkách Rýmařovského horizontu. Nečitelné rukopisné literární práce budou ze soutěže vyřazeny. ZN

poezie

Karel Hrubec

Volně na téma explosionismus

Ráno vyšlo slunce
a paní odnaproti
vyvětrala ranní umrlce.

Stopy v písku
přivedly kormidelníka
k okraji oceánu.

Nevěda co s načatým večerem
obeplul zeměkouli
a přivezl Indiány.

Visí vyřezání v masce
nad postelí
paní od naproti.

Zdeněk Vogel: Múzy

Plakal jsem, když jsem viděl múzy líbat na čelo básníky, již nehodlali verše psát,
a tak s múzami házeli a ony umíraly.

Já bych verše psal rád, avšak i když mám okno dokořán, tak marně čekám na ně.
Nedočkám se, neb leží mrtvé pod zavřenými okny těch pravých básníků.

Michal Čagánek

Starý muž

Starý muž o francouzské holi
dobelhal ke zdi kostela

rozpukané jak sama jeho tvář
v batohu židli měl skládací

hrst písku a vodu

železnou špachtlí

v zednickém žufanu

maltu rozdělal

každý den trochu

ilustrace

Foto: Petr Václavěk - Bez názvu

próza

Michal Čagánek: Jaro je jaro

„Dobrý den, našlo by se tady místo, prosím?“ zeptal se přichozí, když se mu konečně podařilo otevřít vzpříčené dveře kupé.

Když se mu nedostalo odpovědi, zdvořile poděkoval (snad se mu odpovědi dostalo a jenom on ji v burácení ujždějího vlaku neslyšel) a pomalu začal postupovat dovnitř. Rukou sahal po volném místě, místo toho se jeho prsty dotkly novin. Muž, který si v nich četl, po něm šlehl nevráživým pohledem. Mladá dívka před ním uskočila celá, prudkým pohybem se odsunula k okýnku.

„Tady je volno,“ řekla spěšně.

Slepý nahmátl volné místo, poděkoval a opatrně se posadil.

Jeli mlčky. Muž s novinami se věnoval svým novinám, dívka u okýnka si prohlížela okýnko (nějaký vandal je zpola poškrábal, zpola pomaloval nepřilíživými obrázky a výrazy, trochu se jí to dotýkalo).

Jeli několik minut, když si slepý sáhl na zápěstí levé ruky. Měl na něm hodinky. Odklopil skleněné víčko, konečky prstů, jemně, beze spěchu, se dotýkal ručiček, až odečetl přesný čas, a drobně se usmívaje řekl: „Máme zpoždění, už jsme měli být v Lipníku.“

A muž si dál četl noviny, jen stránku že občas otočil, a dívka se dál dívala z okna, které

bylo samá malba nebo vryp po hřebíku. V jednu chvíli se ohlédla po slepém, ale bylo jí nepříjemné se po něm ohlížet, nesluší se věnovat příliš pozornosti cizím lidem, a tak se vrátila ke svému *dívání*, kterým jistě nemohla nic zkazit.

Jeli právě kolem ovocného sadu, až k obzoru se táhly všemi barvami světa kvetoucí jabloně, a slepý začal vyprávět: „To je vždy krásné, když tak všechno začne kvést a vonět. V zimě je všechno šedé, jakoby bez života, pak ale přijde jaro a něco se změní. I sněhem zaváté stromy jsou krásné, někdy dočista pohádkově kouzelné, ale jaro...“ nadechl se zhluboka, „...je jaro.“

A dívka na něj hleděla jako vyjevená, protože venku skutečně všechno vonělo a kvetlo a kvetlo a kvetlo, ty škrábance a nápisy byly jenom na tom skle a ten kluk, co na něho myslela a trápila se, za to stejně ani nestál.

Projížděli takovou malou stanicí a slepý se rozpovídal o tom, jak tam na komíně každé jaro čápi opravují své hnízdo, aby mohli na svět přivést další pokolení, a ti čápi *tam skutečně byli*, stáli na vysokých nohách a v zobáku drželi kousek dřeva, sami jak z dřeva vyřezaní, a hrad na kopci a jezero v údolí, kamenolom za lesem nebyl skoro ani *vidět*, a přece byl, těžké,

plně naložené nákladní automobily odvážely kámen a slepý o tom vyprávěl.

Dívka ho poslouchala, udivenýma očima hlatala každé jeho slovo, muž četl noviny, když se chytil za srdce, ale neskácel se mrtev, na místo toho vyndal z kapsy mobilní telefon a hlasitě řekl: „Dobrý den.“

A slepý, než si uvědomil, že nemluví s ním, ale s kýmsi daleko, v oné bájně krajině hovorů bez jediného kontaktu pohledem či úsměvem, se domníval, že někdo přistoupil, a s širokým úsměvem odpověděl: „Dobrý den.“ Ještě u toho pokynul hlavou, taková malá poklona to byla.

Muž pak začal hovořit a slepému jeho omyl došel, přesto se nepřestal usmívat.

Já jsem na něho hleděl, a že se blížil večer, začínaly se rozsvěcet hvězdy, a také ve mně se začalo cosi rozsvěcet, hlas v telefonu slábl a slábl a nebyl už vůbec, jako nebyly noviny a žádné zprávy, které by se mohly udát mimo rámec jarní krajiny jedoucího vlaku, toho jediného kupé v něm, ve kterém jsem seděl a díval se na usmívajícího se muže přede mnou, který byl možná slepý, ale určitě šťastný, až jsem to už dál nevydržel.

Také jsem se usmál a co nejpokorněji řekl: „Promiňte, neviděl jsem vás.“

Připomínáme si

Černobyl

Pro většinu lidí slovo s hořkou, zlověstnou příchutí ...

Dne 26. dubna 1986 před úsvitem vybuchl kvůli přehřátí v důsledku osudové série chyb při jednom z pokusů reaktor č. 4 Černobylské jaderné elektrárny, tři kilometry od tehdy padesátitisícového města Pripjať na Ukrajině v tehdejší Sovětském svazu. Zbytky budovy hořely deset dní, do vzduchu se uvolnil radioaktivní mrak, který postupoval Ukrajinou a Běloruskem, východní Evropou a Skandinávií, ale také do Evropy jižní. Přibližně 60 % radioaktivního spadu skončilo v Bělorusku. Brzy po havárii přijeli hasiči uhasit oheň, nikdo jim neřekl, že sutiny i kouř jsou nebezpečně radioaktivní. Nastoupili tzv. likvidátoři (většinou z řad armády) k omezení rozsahu katastrofy - bez ochranných obleků.

Typické pro tehdejší politiku Sovětského svazu bylo, že katastrofa byla utajována. Počáteční důkazy, že se stala velká jaderná havárie, nepřinesly sovětské informační zdroje, ale pocházely ze Švédska, kde pracovníci Forsmarkske jaderné elektrárny (přibližně 1 100 km od Černobylu) našli 27. dubna radioaktivní částice na svém oblečení. Po zjištění, že problém není ve švédských jaderných zařízeních, se došlo k závěru, že radioaktivita pochází ze zdroje v západní části Sovětského svazu. Ještě 1. května se pak v Kyjevě konaly oslavy prvního máje, obyvatelstvo nebylo o katastrofě informováno, dva týdny po havárii se přes kontaminované území Ukrajiny jel cyklistický Závod míru; vítězem etapy v Kyjevě se stal československý cyklista Jozef Regec.

Sovětská odpovědná činitel zahájili evakuaci obyvatel z oblasti Černobylu 36 hodin po havárii v okruhu do 30 km kolem elektrárny.

Celkový počet lidí, kteří následkem černobylské havárie zemřeli nebo ještě mohou zemřít, se odhaduje na 4000. Toto číslo zahrnuje 50 pracovníků, kteří zemřeli na akutní nemoc z ozáření v roce 1986, případně z jiných příčin v následujících letech, dále devět dětí, které zemřely na rakovinu štítné žlázy (naprostá většina z celkem cca 1800 případů byla úspěšně vyléčena) a odhadovaných asi 3 900 lidí, kteří mohou

v důsledku ozáření zemřít na rakovinu z celkového počtu nečistých 600 tisíc lidí, kteří se buď zúčastnili likvidačních a nápravných prací na reaktoru a okolí (200 tisíc), byli evakuováni (asi 116 tisíc) nebo se nacházeli v nejhůře kontaminovaných oblastech Ukrajiny, Běloruska a Ruska (cca 270 tisíc).

Až dosud nebyl prokázán žádný vliv černobylské havárie na výskyt vrozených vad či jiných geneticky podmíněných odchylek, a to ani u rodičů, kteří přežili akutní nemoc z ozáření (stejně tomu bylo i u obětí atomových útoků v Japonsku).

Černobyl pár dní po havárii

Rámec zdravotních následků však výrazně přesahuje problematika psychologických a sociálních následků černobylské havárie. Míra strachu veřejnosti a pesimismu kolem černobylské havárie byly naprosto neúměrné zdravotním účinkům v důsledku ozáření. Mezi důsledky havárie je nutné zahrnout i interrupce požadované matkami na základě obav o zdravý vývoj plodu v době radioaktivního zamoření.

Silně radioaktivní trosky reaktoru dodnes doutnají pod tzv. sarkofágem, chátrajícím, narychlo postaveným krytem z betonu a oceli. Uvnitř je asi 180 tun jaderného paliva, zčásti v jádru reaktoru, zčásti v jakési „lávě“ - palivových tyčích, betonu a kovu, který se roztavil a vytekl do místností pod reaktorem. Bezprostřední hrozbou pak je voda, která prosakuje stavbou a proniká do okolního prostředí i s radioaktivními látkami. Brzy mají být zahájeny práce na náhradě sarkofágu. Bude to klenutá stavba o velikosti stadionu, která se nasune přes sarkofág

a zcela ho odizoluje.

Černobylská elektrárna již nepracuje, v prosinci 2000 byl odstaven poslední z jejích bloků. Někteří zaměstnanci však v elektrárně nadále zůstávají, pracují na likvidaci, zajištění a pozorování elektrárny. Okolo elektrárny jsou dvě zóny: 10- a 30kilometrová. Ve vnitřní zóně je úplný zákaz jakéhokoliv pohybu s výjimkou exkurzí a osob, které pracují v elektrárně. V druhé zóně probíhá druhá etapa vyklizovacích prací - skrývka zeminy, která je do hloubky 3 cm zamořena radioaktivními izotopy cesia a stroncia. V této zóně je také ves, do které se rok po havárii vrátili

škozen jeden z reaktorů, a že jsou podnikány kroky k odstranění následků. První signály o příchodu vzdušných kontaminovaných mas na naše území byly zachyceny v noci z 29. na 30. dubna. Z výsledků pozdějších měření vyplynulo, že oblastí s nejvyšším spadem radioaktivního izotopu cesia na území dnešní České republiky byla právě i naše oblast - Hrubý a Nízký Jeseník, Rychlebské hory, dále Českomoravská vrchovina, střední a jižní Čechy, mnohem větší spad však byl např. zaznamenán na některých místech sousedního Rakouska a severských zemí. S vývojem situace byla v naší zemi velká pozornost věnována omezování průniku radioaktivních látek do potravin. Nejvýznamnější kontaminace se očekávala u mléka a čerstvé listové zeleniny a později u masa a na tomto úseku byla přijata řada účinných opatření. S odstupem času je nutno hodnotit přijatá opatření jako adekvátní, odpovídající nízké úrovni ozáření obyvatel v důsledku černobylské havárie. Podle podrobných měření odpovídala průměrná dávka obyvatelstvu asi desetinu dávky, kterou člověk získává z přírodního radioaktivního záření. Odborníci ze Státního ústavu radiální ochrany uvádějí, že celková dávka radiace, kterou obdrží průměrný občan České republiky následkem Černobylu po dobu svého života, je asi stejná jako dávka, kterou dostane při běžném rentgenovém vyšetření. Podle odborníků se nemusíme obávat sbírat a konzumovat v obvyklém množství lesní plody a houby, i když dodnes vykazují stopové obsahy radioaktivních izotopů s dlouhým poločasem rozpadu. Nebezpečné radioaktivní izotopy mají poločas rozpadu velmi krátký a již zakrátko po spadu prakticky přestaly existovat.

Výsledky dlouhodobých lékařských studií prokázaly, že radioaktivní spad na území České republiky neznamenal žádné reálné nebezpečí pro obyvatele a opatření, která byla podniknuta, byla adekvátní. Nepochybně však nebyla respektována odborníky doporučená opatření k omezení vzniku obav obyvatelstva, zejména na poli včasného, dostatečného a srozumitelného informování o skutečném stavu věcí.

I když černobylská havárie byla

především starší lidí. Dnes jich tu žije asi 600, na život si nestěžují. Nestěžuje si ani příroda. Ta ve své úžasné schopnosti přežít vše (od doby vzniku života na Zemi tu vždycky v nějaké podobě byla a bude). Vědci mají vzácnou příležitost sledovat silnou radioaktivitou zasažený borovicový les, ve kterém vyrůstají stromy zakrslé a různě deformované, ale jinak je celé zasažené území bohaté na výskyt ohrožených druhů živočichů. Na zhruba 5 200 km² opuštěné půdy v uzavřeném pásmu se potuluje více než stovka vlků, ohrožení čápi černí a orli mořští hnízdí v mokřinách a několika tuctům koní Převalského se zde po vypuštění v roce 1998 daří dobře.

V Československu byl v době černobylské havárie státní dozor nad radiální ochranou v kompetenci ministerstva zdravotnictví České republiky a Slovenské republiky. Naše sdělovací prostředky otiskly 29. dubna zprávu o tom, že Rada ministrů SSSR oznámila, že v Černobylské jaderné elektrárně došlo k havárii, při které byl po-

událostí velmi závažnou a uvolnila tolik radioaktivní kontaminace jako 400 bomb z Hirošimy (v Černobylu však nešlo o výbuch nukleární - tedy jaderné bomby), způsobila radioaktivní kontaminaci 100 - 1000x menší, než byla kontaminace způsobená atmosférickými testy jaderných zbraní v polovině 20. století. Nebyla také havárií první. V roce 1957 došlo k požáru reaktoru ve Windscale ve Velké Británii a k rozptýlení radioaktivních látek nad Anglii, Wales a severní Evropu, v r. 1977 došlo k uvolnění radioaktivních látek do chladicího systému elektrárny v Jaslovských Bohunicích, k úniku radioaktivity do okolí však nedošlo. K významné havárii došlo v r. 1979 v jaderné elektrárně v Three Mile Island ve Spojených státech, a i když únik radioaktivity do okolí byl nízký, šlo o nehodu závažnou, neboť došlo k silnému poškození elektrárny a vysokému zamoření aktivní zóny.

Pak došlo k černobylské havárii. Kromě zdravotních a psychologických účinků měla a má za následek vysoké a postižené státy enormně zatěžující náklady. Ihned po havárii přišla celosvětová vlna protijaderných protestů spojená s předpovědí útlumu jaderné energetiky a jejího postupného nahrazení alternativními zdroji energie. Nicméně lidské společenství si začíná uvědomovat, že klasické zdroje energie - uhlí a nafta - jsou zdroji neobnovitelnými a je tak-

fka „neomluvitelným zločinem“ likvidovat tyto nesmírně cenné chemické suroviny „primitivním“ spalováním pro získání energie; spalování navíc významně zasahuje do režimu ovzduší a s tím souvisejících jevů. Alternativní zdroje energie mají svoje limity

Fota: internet

a nejsou schopny nahradit zdroje současné, a tak je nevyhnutelné, aby lidstvo počítalo s jadernou energií jako s významným zdrojem energie do budoucna. A z tohoto zorného úhlu je možné i nacházet významná „pozitiva“ černobylské havárie. Studium různých aspektů havárie přineslo mnohá poučení. Byla provedena řada mezinárodních hodnocení mnoha aspektů bezpečnosti jaderných elektráren a byly přijaty mezinárodní konvence, které vytvá-

řejí závazek států směrem k prosazování vysoké úrovně bezpečnosti; jaderná energetika se tak začíná vracet na místo, jež jí patří - na místo společlivého služebníka, který pomáhá zásobovat lidskou společnost tolik potřebnou energií. V České republice dnes pochází

z jaderných zdrojů 31 % vyrobené energie (např. z vody jen 3 %), největšími uživateli jaderné energie jsou Litva (80 %), Francie (78 %), Slovensko (57 %), Belgie (55 %), Švédsko (50 %), dále Ukrajina, Švýcarsko, Slovinsko, Jižní Korea, Bulharsko, Arménie, Maďarsko (33 %), menším podílem než v České republice se jaderná energie na celkové výrobě podílí v Německu (28 %), Finsku, Japonsku, Španělsku, Velké Británii (24 %), USA (20 %),

Rusku (17 %) a v Kanadě (12 %). V roce 2005 bylo na celém světě 443 jaderných elektráren, ve výstavbě je dalších 28 reaktorů. Celkový počet elektráren se od černobylské havárie zvýšil minimálně. Celosvětově se jaderná energie podílí na celkové výrobě energie šestnácti procenty.

Pro nás, kteří jsme černobylskou havárií zažili a strachovali se o zdraví svých dětí a blízkých, zůstane navždy neodpustitelným tehdejší počínání vedení naší země, které nás v návaznosti na sovětské mlčení a mlčení se zpožděním a velmi nepřesvědčivě a neúplně informovalo a které také (bohužel) přispělo k tomu, že jaderné energetice někdy až nekriticky nedůvěřujeme a vzbuzuje v nás obavy.

M. Marek
(Pozn. autora: Problematika havárie v Černobylu, jaderných havárií a jaderné energie obecně je velmi rozsáhlá a není možné ji postihnout v článku pro naše periodikum. Pro informace jsem se snažil využít dostupných oficiálních zdrojů - údaje Světové zdravotnické organizace, Státního ústavu pro jadernou bezpečnost, Státního ústavu radiální ochrany včetně bilance zdravotních následků zpracovaných prof. MUDr. Kleněrem, CSc., a další - s vědomím, že jsem schopen postihnout pouze zlomek daného tématu. Zájemci si jistě najdou cestu k bližšímu studiu. Děkuji za pochopení.)

Z okolních měst a obcí

Lipová alej je po drsné zimě znovu přístupná

Lipová alej na Uhlířském vrchu v Bruntále je znovu přístupná. Unikátní starobylé stromořadí se tak může stát po více než třech měsících znovu místem odpočinku místních i návštěvníků odjinud. Zákaz vstupu do lipové aleje pla-

til od začátku roku a byl důsledkem působení extrémní zimy na stárnoucí stromy. Na stromech se podepsala námraza, zátěž v podobě sněhu a větrné porывy, které provázely uplynulou zimu. Tato kombinace znamenala nebezpečí

pro zdraví návštěvníků aleje a situaci nebylo možné kvůli počasí a dalším faktorům ovlivnit.

V pátek 7. dubna stav aleje hodnotili pracovníci odboru správy majetku města a odboru životního prostředí a zemědělství Městského úřadu v Bruntále společně s odbornou pracovníci Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. „Po posouzení provozní bezpečnosti stromů bylo dohodnuto, že je možné zrušit zákaz vstupu do aleje,“ konstatovala pracovníce odboru správy majetku města Ing. Lucie Theimerová. Přesto je třeba dávat při procházce alejí pozor. „Stromy v aleji se nacházejí ve stadiu pomalého odumírání a jejich vitalita se rok od roku stále snižuje. I přes pravidelnou péči města, která prodlužuje jejich bytí v aleji, jsou stromy

značně poškozené a mohou být nebezpečné,“ podotkla RNDr. Blanka Skřivánková z odboru životního prostředí.

V jarních měsících bude prováděna údržba aleje a ošetření stromů po zimě. V rozpočtu MěÚ Bruntál na letošní rok je na údržbu aleje vyčleněno čtvrt milionu korun, radnice pro tento účel žádá také o dotaci z Moravskoslezského kraje.

Lipová alej byla vysazena v letech 1766 - 1770 podél cesty k baroknímu kostelu Panny Marie Těšitelky, který stojí na vrcholku Uhlířského vrchu. V roce 1973 byly stromy v aleji prohlášeny za památné a v roce 1993 byla kulturní památka - areál kostela Panny Marie Těšitelky - rozšířena o celou lipovou alej.

Jiří Ondrášek

Foto: www.mu-brutal.cz

Pozvánky

Komunistická strana Čech a Moravy v Rýmařově

ZVE SRDEČNĚ VŠECHNY OBČANY NA

OSLAVY SVÁTKU PRÁCE - 1. MÁJE

MÍSTO KONÁNÍ: AREÁL HRŠTĚ KOPANÉ TJ JISKRA RÝMAŘOV

DEN KONÁNÍ: PONDĚLÍ 1. KVĚTNA OD 10.30

PROGRAM MÁJOVÝCH OSLAV

OD 10.30 - HUDEBNÍ PRODUKCE, OBČERSTVENÍ
- JÍZDA NA KONÍCH PRO DĚTI, DĚTSKÝ
„SKÁKACÍ HRAD“

OD 11.15 - SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ STÁTNÍ HYMNOU
A PROJEVEM

OD 12.00 - VYLOSOVÁNÍ LIDOVÉ TOMBOLY

OBČERSTVENÍ V RESTAURACI NA HRŠTĚ KOPANÉ
ZAJIŠTĚNO, TAKÉ STÁNKOVÝ PRODEJ

SRDEČNĚ ZVOU POŘADATELÉ

Ve většině vyspělých zemí světa je 1. květen státním svátkem, slaví se jako Svátek práce. Toto datum bylo stanoveno na památku stávkové a protestní demonstrace chicagských dělníků na jaře roku 1886, po kterých bylo několik dělnických odborových funkcionářů odsouzeno a popraveno. Oslava Svátku práce tedy vznikla ve Spojených státech amerických před 120 lety. Prvního května 1886 se tam konala velká generální stávka, která donutila vládu k přijetí zákona o osmihodinové pracovní době. O tři roky později, tedy roku 1889, byl vyhlášen 1. květen Mezinárodním svátkem práce. Podle usnesení pařížského kongresu II. internacionály byl hned následujícího roku poprvé oslavován 1. květen jako Svátek práce. Dnes už u nás na rozdíl od udržovaných zvyklostí v cizině pomalu mizí z oslav 1. máje tradice vzpomínaných demonstrací za práva dělníků a zaměstnanců a stává se z něj pěkná oslava dne klidu a máchovského „lásky času“.

PhDr. Alois Matuška

KOMUNISTICKÁ STRANA ČECH A MORAVY V RÝMAŘOVĚ

ZVE SRDEČNĚ VŠECHNY OBČANY NA

KLADENÍ KYTIC K PAMÁTNÍKU RUDOARMĚJCŮ, OSVOBODITELŮ RÝMAŘOVA

MÍSTO KONÁNÍ: PAMÁTNÍK V MĚSTSKÉM PARKU (U JEDNOTY)

DEN KONÁNÍ: NEDELE 7. KVĚTNA 2006 V 17 HODIN

SRDEČNĚ ZVOU POŘADATELÉ

Moravskoslezský kraj informuje

Střední školy v kraji: největší zájem je o gymnázia

Naopak nejmenší zájem ze strany mladých adeptů je o tradiční obory s vyučnými listy; krizi se snaží řešit stavební školství. Tři zájemci na jedno volné místo na ostravských gymnáziích, dva mimo Ostravu, a naopak nenaplněnost řemeslných oborů - taková je situace před letošními přijímacími zkouškami na střední školy v kraji.

Nabídka možností pro středoškoláky v MSK by se od 1. 9. 2006 měla rozšířit o 42 nových oborů: o 33 oborů s maturitní zkouškou, 8 s vyučným listem a jeden obor vyššího odborného vzdělávání. V kraji dnes studuje na středních školách asi 65 000 žáků, na gymnáziích 16 500 (jen od roku 2001 se počet studentů gymnázií v kraji zvedl o téměř 800). Před letošními přijímacími zkouškami se žákům nabízí celkem 19 600 míst na všech SŠ a učilištích v kraji. V kraji je dnes 157 středních škol a učilišť, MSK je zřizovatelem 108 z nich, vloni se do prvních ročníků přihlásilo 16 200 dětí, letos o 600 více.

Stále roste zájem o lyceální obory a gymnázia. Nově by všechny střední školy v Moravskoslezském kraji bez ohledu na zřizovatele měly nabídnout 7 lyceálních oborů. Nabídka lyceálních oborů by se tedy letos měla zvýšit o 900 míst. Tři střední školy požáda-

ly o zápis nových gymnaziálních oborů se zaměřením na živé jazyky, celkově to přinese 360 nových míst.

Velké problémy mají v posledních letech tradiční řemesla - není zájem o obory s vyučnými listy, například v oborech stavebních (zedník, tesař, klempíř, pokrývač - zájem v Ostravě je tak na 60 %, mimo krajské město do 50 %), nenaplnují se třídy pro malíře a kamnáře.

Naopak některé perspektivní učební obory jsou znovu otevírány, např. **obor hutník na Střední škole Rýmařov**. Jedním z takových oborů je také stavebnictví. V příštích pěti letech budou stavební firmy podle odhadu jen v našem kraji potřebovat více než 2300 nových zedníků (to je 4x více než dnes), více než 1000 tesařů, 230 pokrývačů nebo téměř 300 klempířů. Dnes je průměrný věk těchto profesionálů ve stavebnictví 40 - 50 let, jen 50 - 75 % dělníků ve firmách má příslušné vyučnické listy. Údaje jsou z ankety, které se zúčastnilo 20 % stavebních firem nad 20 zaměstnanců v MSK. Dnes se přitom ve stavebních oborech učí v kraji jen 1300 žáků. Letos má zájem se ve stavebních oborech začít učit jen 400 dětí, nabízí se přitom 1130 míst na šesti učiliš-

tích, u oborů stavebních s maturitou je poměr zájmu a možností škol prakticky vyrovnaný (420 míst, 428 přihlášených).

Celkově je ještě před 1. kolem přijímaček v našem kraji na 3000 volných míst ve všech učebních oborech, školy očekávají většinou naplňování až v dalších kolech přijímacího řízení.

Moravskoslezský kraj aktivně spolupracuje se zaměstnavateli a podporuje praktické vyučování - výborná je koordinace při realizaci nabídky nových oborů hutních s Tříneckými železárnami, ve spolupráci s Českým báňským úřadem bude od letošního září otevřena třída pro vyšší kvalifikaci horníků z praxe (hlubinné dobývání v Karvině), **AI Invest Břidličná** spolupracuje se **Střední školou v Rýmařově**. MSK uvítá ještě intenzivnější spolupráci zaměstnavatelů při tvorbě skladby nových oborů pro praxi (očekává se větší zájem hlavně s příchodem firmy Hyundai.)

Přehledy volných oborů pro druhé a další kola přijímaček na SŠ najdou zájemci po prvním kole opět na webu kraje - www.kr-moravskoslezsky.cz, nabídku budeme podle údajů ze škol pravidelně aktualizovat.

Šárka Swiderová, tisková mluvčí MSK

Z historie okolních obcí

Když se pilo pivo z Ryžoviště

Pivovar v Ryžovišti byl založen v roce 1599, přesněji řečeno, v tomto roce povolil vládce na Sovinci Kobylka z Kobylího městečku Ryžovišti vaření piva. Na panství už v té době jeden pivovar byl, a to v dnešní Dlouhé Loučce (někde se udává, že se pivo vařilo i na Sovinci) a pivo z Loučky bylo uznáváno za dobré. Poddané vsi musely pivo odebírat povinně a jakýkoliv pokus o čepování piva jiného původu byl trestán. Monopol jak vyšší - už tehdy!

Jenže s rozvojem hospodářského života začínala stoupat i spotřeba piva, a tak došlo k rozhodnutí o pivu z Ryžoviště. Soudě dle tehdejších zápisů nemělo ryžovištské pivo šanci konkurovat pivu z Loučky. Ale pilo se. Některé výčepy čepovaly obě piva - lepší, „panské“, a obyčejné, měšťanské. Hospody to měly předepsáno asi tak, že povinně prodaly řekněme dva sudy lepšího piva a zbytek mohl být produktem poddanských vaříčů. Tak to s přestávkami i různými peripetii probíhalo po staletí.

Vlastně ještě jeden údaj se sluší uvést - že totiž nějaké desítky existoval navíc pivovárek v Lomnici. Někteří dějepisci to popírají, jiní naopak zaznamenávají. Zřejmě podnikavci z Lomnice využili zmatků a slabé kontroly vrchnosti v období těsně před a v průběhu třicetileté války a v místě silného a kvalitního pramene vody pod kostelem postavili pivovárek. Po staletí se tomu místu tak říkalo, že zaznamenáno několik pověstí o ukrytých pávni na přípravu surovin, hledané pak dočasně se navrátilími emigranty - luterány.

Ono to ostatně mělo logiku. Není zrovna známou skutečností, že nejproduktivnější oblastí pro pěstování chmele byla právě Lomnice a že okolo roku 1600 se zde sklízely desítky velkých košů, odvážených žebřinovitými potahy nejen do Ryžoviště, ale i do Loučky nebo do jiných pivovarů. Byla to už tehdy velmi výnosná plodina. Dokonce za švédské okupace Sovince bylo Švédy pěstování chmele v Lomnici podporováno a dohlíženo na kvalitu sadby i sklizně. Švédové pomáhali opatrovat i dlouhé tyče, nezbytné pro pěstování plodiny.

Vrátme se však do Ryžoviště. V literatuře běžně dostupné není zpráv o zdejších vaření piva zrovna nadbytek. Nevyjímaje dílo Schmidta-Braunfelse o dějinách

města Ryžoviště z roku 1912. Z počátku šlo nejspíše o vaření piva v jednotlivých domech, které měly zároveň právo výčepní. Ze zmíněné literatury se dovidáme, že co dům, to jiný recept. Dnes bychom řekli, že se vařila piva speciální až svérázná. Jest zaznamenáno pivo již při vaření dochucované štovíkem, šípky, medem, fialkami, pampeliškami, mladým smrkovým jehličím a bůhví ještě čím. Jinde původem zvěrolékař a posléze historik J. Schmidt píše i o takových „doplňcích“ používaných měšťanskými pivovarečnickými, jako bylo čtení z moudrostí sv. Jana, případně okořeněné „superlomcovákem“, totiž špetkou hlíny ze tří hrobů smíchanou s praženou

Ilustrační foto

solí. Také droboučká tříška z rakve vykopané nebo prášek naškrabaný z některých kostelů. Nejbližší byl kostel v městečku Jívové - proč, to nevím. Tak se to praktikovalo kolem roku 1683.

Okolo roku 1745 bylo v Ryžovišti provozováno celkem 24 domů s právem vaření a výčepu piva. Ty se v průběhu roku střídaly, a to tak, že ve stejnou dobu mohly být v provozu nejvýše tři, vždy jeden ze skupin podle čísel, např. 43 - 49, 53 - 60, 64 - 66 a 99 - 105. Kdo se pokusil vařit mimo pořadí, byl sankcionován, a to tak, že přišel rychtář s pacholky a celou várku vytil prasadům... Vepří se zajisté nezlobili, jednak mají pivo rádi a navíc mohlo být třeba dochucené mladými kopřivami nebo květy divizny či dobromyslu.

Až v roce 1751 bylo s domácím vyvařováním skončováno a ustanovena jakási pivovarnická společnost v čele s pány vaříči Kašpary Schinzlem a Bohlnerem. Proč tomu tak bylo, jsem nepochybně nevěděl, že zmínění podnikatelé opustili do té doby snad praktikovaný „švábský“ způ-

sob vaření (s těmi dochucovadly) a přešli na „český“ způsob, jinde již velmi obvyklý a používaný dodnes. „České“ pivo z Ryžoviště bylo označováno za léčivé, neb „nahrazuje chybějící vlhkost v tělech, nasycuje, nemocí ani zácpy nečiní, jak to dosavadní patoky švábské činily, dále že pivo toto moč i s krupicí pískovou (!) vylučuje a zabraňuje kamenů činění. V neposlední řadě vařené správné pivo žaloudek zahřívá, a tedy škodlivě neochlazuje“. Výroba, správněji výstav piva v pivovaru na Lomnické ulici stále stoupal. Jednak byla poptávka - Ryžoviště mělo v té době již okolo 1600 obyvatel - a pak bylo období války. A ve válce se něco vypije, kde

špitál nepřicházel zkrátka - nemocní, jejich obsluha a vedení spotřebovali ročně cca 60 věder. Možná už tehdy věděli, kolik pivo obsahuje vitamínů.

Léta běžela, přišel vrchol pivovarnického podnikání kolem roku 1813, kdy bylo sklenuto rozsáhlé dvouleté sklizení a zdálo se, že pivovar má vystaráno. Neměl. Přibývaly další pivovary a navíc kvalita místního piva stále klesala. Začínalo mít špatnou pověst. Možná také stoupaly nároky, těžko říct. Staré časopisy s tehdy obvyklou přímočarostí i obhroublostí pivovar v Ryžovišti kritizují - prý je tam nečisto, na sýpce si v hromadách ječmene ulevují kočky a pak se to vaří, namísto chmele (v Lomnici se už nepěstoval) se používají též ometená košťata březová k dodání chuti. Když pak byla na podzim konána pouť na Uhlířský vrch u Bruntálu a jeptišky ze špitálu v Ryžovišti občerstvily poutníky pivem, došlo u nich masově k jisté střevní příhodě a na „Uhlířák“ již mnozí nebyli schopni dojet...

Faktem je, že pro odbytové potíže i technologické problémy byl v pivovaru Ryžoviště v roce 1885 zastaven provoz. Ono se to stalo již předtím v roce 1858, ale to se pivovar ještě „zvetil“ po finanční injekci městečka. Zdálo by se tudíž, že tím historie výroby piva v Ryžovišti končí. Jenže, jak by namítl ne jeden sběratel pivních lahví, pivovar musel ještě někdy pivo vařit znova! Asi tak před 1. světovou válkou. O tom se však už žádné informace hodnověrně rázu sehnat nedaly.

A co nám po naše dny po ryžovištském pivovaru zůstalo? Už zmíněné pivní láhve, něco legend ne zrovna lichotivých a pak ono dvouleté klenuté sklepení. Ještě před několika roky mohl návštěvník Ryžoviště zaznamenat pokusy o jeho restaurování, ba přímo záchranu. Dnes je asi vchod zabezen a vše je v klidu, pokud nedošlo dokonce k úplnému zbourání. To by byla škoda, dalo by se zde udělat třeba... ale to už je na Ryžovišti a majiteli.

A kdyby náhodou někdy někdo o zaniklém pivovaru ještě psal, tak mám pro něj ještě jeden údaj: Už v roce 1794 se zde mělo vařit pivo podle knihy Die Kunst des Bierbrauens, autor F. O. Puppe (česky Poupě), což je důkaz až nebývalého pokroku v pivovarnictví té doby. Jaroslav Chytil

Akce hradu Sovinec

POZOR ZMĚNA !!!

První akce na hradě se uskuteční až o tomto víkendu

Z důvodu nepříznivého počasí (na Sovinci bylo doposud hodně sněhu a v souvislosti s tím byly zcela nevyhovující podmínky pro parkování vozidel, zejména na odstavných plochách) rozhodla pořadatelská agentura Zdeněk Zedek ve spolupráci s Muzeem v Bruntále o přesunutí termínu první jarní akce na hradě Sovinci. Původně avizovaný ter-

mín první akce s názvem Na pomlázkové veselici měl proběhnout minulý víkend 15. - 16. dubna, ale posunul se až na tento víkend 22. - 23. dubna. Další termíny akcí roku 2006 jsou uvedeny v níže uvedeném přehledu. Ve dnech 15., 16. a 17. dubna se uskutečnily a 29., 30. dubna a 1. května se dále uskuteční pro návštěvníky **NETRADIČNÍ PROHLÍDKY**

HRADU s názvem **Sřevic kněžny Hortenzie**. Zajímavá prohlídka trvá asi 60 minut a návštěvníci se mohou těšit na neobvyklý průchod hradem spojený se vstupem do hradního sklepení. Prohlídka bude doplněna šermířskými scénkami a divadelními pověstmi vztahujícími se k hradu. Prohlídky se budou konat každých 20 - 30 minut.

Plán kulturně-společenských akcí na hradě Sovinci v roce 2006

Na pomlázkové veselici

vítání jara

22. a 23. dubna - Velikonoční jarmark lidových řemesel

*Říkadla, tradice a folklórní zvyky
Zdobení perníků a předvádění jarních řemesel
Žonglování, loutkové a hrané divadlo*

*Právo útrpné a středověká věštírna
Šermířské souboje, doprovodný program pro děti*

*Po oba dny hrad otevřen 9.00 - 19.00, Bližší informace na tel. č. 777 205 029, 554 295 113
e-mail: sovinec.purkrabi@volny.cz, www.sovinec.cz, www.sovinec.info.*

Další připravované akce:

20. a 21. 5. **Láry fáry do pohádky**
Zábavný program ke Dni dětí. Pohádky, žonglování, kejklování, kouzlení, soutěže a klání rytířské. Oba dny 9 - 19 hod.

1. a 2. 7. **Kašpárek na skalním hradě**
Loutkářská a divadelní pouť. Pohádky, pověsti, loutkové i hrané divadlo při žonglérském festivalu. Sobota 9 - 21, neděle 9 - 19 hod.

15. a 16. 7. **Za čest krále**
Sovinec ve víru válečném za třicetileté války. Ukázky dobývání hradu a života v obleženém hradě s možností nahlédnout do pol-

ního ležení. Výstava zbraní, zbrojí a obléhací techniky. Sobotní večerní program s bitvou a ohňostrojem. Sobota 9 - 23, neděle 9 - 19 hod.

29. a 30. 7. **Past na medvěda**
Sokolnické a lesnické slavnosti. Létání, výcvik a ukázky lovu s dravými ptáky za pomoci loveckých psů. Včelařské a řezbářské řemeslo s výstavou loveckých trofejí. Oba dny 9 - 19 hod.

19. a 20. 8. **Hodokvas rytíře Kobylky**
Tradiční historický jarmark starých hradních řemesel s dobovou kuchyní. V sobotu večer-

ní program, country bál a ohňová show. Sobota 9 - 01, neděle 9 - 19 hod.

23. a 24. 9. **Na příkaz císaře**
Vinobraní na Sovinci v gotickém stylu s udatnými rytíři a krásnými dámami. Život a dobová móda na hraděch při svátku vína. Oba dny 9 - 18 hod.

28. 10. **Hofmistrova závěť**
Slavnostní ukončení sezóny s ohlédnutím za podařenými programy. 9 - 18 hod.

Pořadatelem všech akcí je agentura Zdeněk Zedek ve spolupráci s Muzeem v Bruntále.

Seriál

Nebojte se první pomoci (8. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Stavy bezprostředního ohrožení života

Dušení ze zevních příčin

Jedná se o stav, kdy je mechanicky znemožněn přístup vzduchu do plic. Postižený se přitom snaží dýchat.

Příčiny dušení:

- bezvědomí;
- vdechnutí sousta, cizího tělesa nebo tekutého obsahu;
- otok sliznic hltanu a hrtanu;
- úrazy krku.

Příznaky:

- modravé zabarvení obličeje, ušních lalůčků, rtů a jazyka;
- "chrápání" (charakterizuje částečnou neprůchodnost);
- kokrhavé zvuky doprovázejí dušení při otoku sliznice hrtanu;
- paradoxní dýchání - při vdechu se vtahují hrudní partie a vyklenuje břicho;
- pro zaskočení cizího tělesa je typické ucho-

pení za „ohryzek“.

V čem spočívá ohrožení života?

V nedostatečném přísunu kyslíku do všech orgánů (vnitřním dušením), jeho důsledkem je následná zástava krevního oběhu.

Postup první pomoci je tentýž jako v případě bezvědomí (viz předchozí kapitola).

Vdechnutí cizího tělesa u malého dítěte - uchopit za nožky, otočit hlavou dolů, opakované údery do zádků. **U větších dětí a dospělých** postačí předklon a údery mezi lopatky. **Pouze u dospělých** lze provést tzv. Heimlichův manévr, tj. dynamické stlačení dolní části hrudníku, při němž se postižený obejme zezadu. Zachránce spojí své ruce před jeho tělem, stlačí dolní část hrudníku a nadbříšek. Cílem manévru je vyrazit cizí těleso vzduchem zadržným za překážkou.

Při neúspěchu (stav dušení trvá) je jediná možnost pokus o zevní vniknutí do dýchacích

cest. Pro laika přichází v úvahu pouze napíchnutí prostoru pod štítnou chrupavkou. Volba nástroje k tomuto účelu je značným problémem.

Čeho chceme docílit?

Uvolnění dýchacích cest. Úspěšné odstranění cizího tělesa je nejen záchranou života, ale i uzdravením.

Při uzávěru horních cest dýchacích lze překážku obejít jedinečně otvorem do průdušnice. Rozhodně však nelze doporučit kapesní nůž a heroické prořezání hrdla. Jedná se o výkon v krajní nouzi, jehož provedení je náročné i pro zdravotníka. Otvor se provádí perforací, tedy tlakem ostrého předmětu. Pokud by k jeho provedení došlo, je nutno upozornit na skutečnost, že pouhé zhotovení otvoru nic neřeší. Musí být doplněno zavedením hadičky do průdušnice.

MUDr. Juljo Hasík
(Nebojte se první pomoci)

Organizace a spolky

Ateliér ve Stránském připomněl velikonoční tradice

Zatímco na jihovýchodní Moravě se jarní svátky slaví skutečně postaru a se vším všudy, v krojích, s muzikou a nezbytnými rituály, my žijeme v kraji, kde toho z tradic mnoho nezbylo. I Velikonoce se na Rýmařovsku slaví poměrně civilně, ba zprofanovaně. Mnozí koledníci považují Velikonoční pondělí za příležitost napotkání beztržně seřezat příslušnice něžného pohlaví nebo se opít a ženy právě z toho důvodu Velikonoce často nemají rády.

Neznamená to ovšem, že u nás nemáme žádnou možnost připomenout si pravý smysl a atmosféru Velikonoc. Letos již potřetí byl na Velikonoční neděli otevřen všem návštěvníkům ateliér ve Stránském, který byl právě takovým místem oživených svátků jara.

Velikonoční ateliér ve stránecké hospodě (nekuřácké, takže přístupné i dětem) uspořádala Obecně prospěšná společnost Sovinecko v jejímž čele stojí Petr Schäfer. Na otázku, co touto akcí chtějí pořadatelé veřejnosti nabídnout, odpovídá: „*Idea byla taková, aby se to co nejméně podobalo tržišti a co nejvíce blížilo dílně. Myslím, že když si lidé sami vyzkouší, co obnáší něco vytvořit, tak si pak výsledného výrobku mnohem víc vědí.*“ A tak si návštěvníci jarně vyzdobené

hospůdky mohli sami uplést košíky a ošatky z proutů, vyrobit velikonoční pomlázku, nazdobit kraslice, ale také zkusit příst na kolovratu nebo paličkovat krajky. K ochutnání bylo i domácí velikonoční cukroví.

Odpoledne se stránecká hospoda stala pódium, hledištěm a tanečním parketem v jednom, když se ke svým nástrojům postavili členové kapely Keltgrass Band. Ateliér se pak rozezněl písněmi horalského folklóru s keltskými kořeny, které dokreslily pohodovou atmosféru celé akce.

Stránecký ateliér letos podle odhadů Petra Schäfera navštívilo na dvě stě lidí. Jde však pouze o jednu z aktivit, kterými se Obecně prospěšná společnost Sovinecko zabývá. Během jara a léta mají členové v úmyslu zprovoznit asi třetinu průběžně vznikajícího komplexu Pradědovy zahrádky. Chtějí otevřít Louku zakletých víl a naučné stezky věnované včelařství a dravcům a sovám Jesenicka. V rámci projektu Pradědovy zahrádky hodlá jeho autor Petr Schäfer propagovat i zdejší záchrannou stanici pro zraněné a ohrožené ptáky a práci členů Českého svazu ochránců přírody. Všechny stezky, které budou křížovat rozsáhlou Pradědovu zahrádku, by měly mít podobně jako velikonoční

dílna formu interaktivního skanzenu, v němž si návštěvníci budou moci sami vyzkoušet různá řemesla a činnosti běžné v životě našich předků. ZN

Zahrádkáři hodnotili svou práci

Ve středu 12. dubna 2006 se volného času shromáždění delegátů Základní organizace České-

Oceněná Zdenka Pátíková

Foto: Ing. Miloslav Marek

ho zahrádkářského svazu (ČZS) zvolených ve dvou osadách. Za přítomnosti starosty města Petra Kloudy, tajemníka Územní rady Krnov a zároveň člena Republikové rady v Praze Josefa Kubíka a místopředsedy Územní rady v Krnově Miloslava Kratochvíla projednalo 77 delegátů výsledky práce za minulý rok a úkoly pro nastávající období. Účast byla téměř devadesátiprocentní a ze sedmi osad přišli všichni delegáti. Se zájmem všichni přítomní vyslechli hodnotící zprávu předsedy organizace Josefa Krče, který s uspokojením zhodnotil dobrou

práci členů výboru ZO ČZS i většiny osad. Vyzvedl, že v soutěži osad se jako nejlepší umístily osady Stráň II, kde je předsedou Petr Mayer, Stráň III, kde je předsedkyní Jana Hlavienková, a osada Lom I, kde je předsedou Jaroslav Nejedlý. Všechny tři osady získaly na svůj podúčet odměnu 2 000 Kč.

Velice kladně je, že všechny body loňského usnesení byly splněny. Také odstředivé snahy osady ČD II byly překonány a osada dál zůstává součástí organizace pod vedením nové předsedkyně Věry Řehulkové, jež byla ny-

ní zvolena i za členku výboru ZO ČZS. Novým členem tohoto výboru je paní Jana Hlavienková z osady Stráň III. Tím se stalo, že ženy mají ve výboru převahu, i když organizace má 188 mužů a 113 žen. Také v sedmi osadách z dvanácti vykonávají funkci předsedy ženy. Je asi málo organizací ve městě, kde se ženy tak dobře osvědčují a dostávají takovou příležitost.

Za zmínku stojí i to, že v obsáhlem usnesení pamatují zahrádkáři na pomoc osadám. Hodlají zakoupit pro osadu Stráň III přístupovou cestu a vyřešit uspokojivě

úpravu hranice osady Hřbitov I. Vyjdou vstříc městu při řešení pozemku pro druhou etapu občanské vybavenosti na území osady Nemocnice I. Předmětem usnesení je také snaha výboru posílit finančně osady, aby měly více prostředků na údržbu svých zařízení. Přitom se ale zpřísní pravidla pro čerpání finančních prostředků z podúctů osad na jiné účely než na provoz a údržbu. Součástí jednání bylo i vyhodnocení členů, kteří se v minulém roce osvědčili nejen vzornou péčí o zahrádky, ale vedle toho pomáhali osadě i jinak. Jsou to

Pavel Buchta (Lom I), Milan Hoffman (ČD I), Zdenka Pátíková (ČD II), manželé Kozákové (Stráň I), manželé Gajdošíkovi (Stráň II), Michal Ihnát (Stráň III), Eduard Lašák (Hřbitov I) a Zdeněk Adámek z osady Hřbitov II.

V rozpravě se vystřídal devět diskutujících. Potleskem přijali delegáti vystoupení starosty Petra Kloudy, který se připojil s poděkováním celé organizaci za její práci i za pochopení pro potřeby města. Velkým potleskem pak bylo přijato sdělení jednatele pana Nejedlého, že pan

starosta se stal v březnu letošního roku členem svazu zahrádkářů. Jediným nepříjemným okamžikem bylo, když zástupci osady Nemocnice I odešli z jednání na protest proti návrhu usnesení, které se jim nepodařilo zvrátit, ve věci výměny jejich pozemku s městem za osady Nemocnice II, Stráň I a část osady Hřbitov I do vlastnictví zahrádkářů. Letošní shromáždění delegátů je již minulostí a zahrádkáře nyní čeká spousta práce, na kterou jsou ale zvyklí a která je pro ně samozřejmostí.

Jaroslav Nejedlý

Další úspěch rýmařovské kynologie

V sobotu 25. března se konal tradiční zimní obranářský závod psů v Ostravě-Zábřehu. Závod probíhal bez tzv. pachových prací, pouze v rámci poslušnosti

a obrany. Počasí psůvodům ani jejich psům nepřálo, bylo chladno a silně přšelo. Snad proto se sešlo na začátku sezóny pouze 13 psůvůdů, které špatné počasí neodra-

dilo od toho, aby po dlouhé zimě se svými čtyřnohými kamarády předvedli co nejlepší výkony.

Poslušnost i obranu v kategoriích ZVV 1 a 2 posuzoval rozhodčí Jaroslav Novotný z Ostravy a podle IPO 3 rozhodčí Miroslava Tichá z Opavy. Závod byl organizačně velice dobře připraven a na závodníky čekaly pěkné ceny v podobě krásných pohárů a krmiv pro psy.

Za rýmařovskou kynologickou organizaci se nemohl závodů zúčastnit Jiří Koudela, jehož fena Freia se nyní stará o svá krásná štěňátka, ani Antonín Měředa, jehož fenka Cassia štěňátka očekává. Dokonce nestartoval ani Rostislav Valíček, jehož osmiletý Pes Aiwo nebyl ten den v kondi-

ci, přece jen se na něm podepisuje stáří, takže si užíval zaslouženého odpočinku. Nakonec v závodu reprezentovala barvy Rýmařova pouze Jiřina Koudelová se svým tříletým německým ovčákem Frostem ze Slovanského domu, kteří soutěžili v kategorii všestranných psů ZVV 2. V disciplíně poslušnosti byli ohodnoceni 90 body ze 100 možných a v disciplíně obrany 92 body, taktéž ze 100 možných bodů. Celkem získali 182 bodů, a to jim přineslo zasloužené 1. místo. Další závody čekají psůvody již v květnu ve Zlatých Horách a v Olomouci-Neředině. Kynologii zdar!

*Za ZKO Rýmařov
Jiřina Koudelová*

Foto: archiv autorky článku

NAŠE LISTÁRNA

Rýmařovští se zúčastnili 2. krajského sněmu KČP v Opavě

Desetiletí hraničářské činnosti vzpomněl moravskoslezský Klub českého pohraničí na právě proběhlém 2. krajském sněmu 8. dubna 2006 v Opavě. Jednání sněmu se poprvé zúčastnili také zástupci nedávno ustavené místní organizace KČP z Rýmařova, a to v počtu tří delegátů. Sněm měl na programu zhodnocení výsledků práce od posledního sněmu z dubnu 2004 do současnosti.

Většina diskusních příspěvků delegátů i hostů potvrdila, že se v současnosti setkáváme se stále otevřenějšími projevy a požadavky německých krajských spolků vůči naší vlasti. Jde vždy o různě maskované volání po revizi výsledků 2. světové války a v konečném důsledku pak o cílené snahy po germanizaci středoevropského prostoru, včetně navrácení našich pohraničních území bývalých Sudet.

V bohaté diskusi se hovořilo nejen o naplnění závěrů posledního, VI. národního sněmu KČP z října 2004 v Plzni, ale také o nových formách a metodách práce, o potřebě

získávat pro práci v tomto občanském sdružení mladé lidi. Vedle bohaté publikační a ediční činnosti národní a jednotlivých krajských rad KČP nachází nyní své uplatnění

v činnosti KČP také použití internetu a vytváření vlastních webových stránek. Připomenuta při této činnosti byla i snaha rýmařovského sdružení KČP, které vytváří od ledna svůj vlastní zpravodajský web na adrese - www.kcprymarov.estranky.cz.

Součástí jednání 2. krajského sněmu KČP byla volba nové krajské rady KČP a její revizní komise a poté i předsedy krajské rady. **Předsedou krajské rady KČP Moravskoslezského kraje byl opět zvolen Jaroslav Vlach z Ostravy.** Dále následovalo schválení návrhu na členy Národní rady KČP a také počtu delegátů na blížící se VII. národní sněm KČP, který proběhne letos ve dnech 9. a 10. 9. v Brně. Do nově zvolené jedenáctičlenné krajské rady KČP byli za KČP v Rýmařově zvoleni PhDr. Matuška a Ing. Veselý, ve stejném počtu se pak zástupci Rýmařova zúčastní VII. národního sněmu KČP v Brně.

V závěrečném usnesení 2. krajského sněmu schválili delegáti společně prohlášení, v němž mimo jiné vyzvali k jednání o ukončení činnosti kanceláře Landsmanšaftu v Praze, a to pro její nedeklarovanou, skrytou politickou a naší zemi nepřátelskou činnost.

*PhDr. Alois Matuška,
předseda KČP v Rýmařově*

Sport

AQUILA AEROBIC & FITNESS

Mistrovství České republiky ve sportovním aerobiku dětí a kadetů
BRNO 8. 4. 2006

Kadetský tým ve složení Markétka Křenková, Nela Paulerová a Terežka Krywdová reprezentoval SK Studio Sport a zdraví Rýmařov poprvé na soutěži sportovního aerobiku. Jejich premiéra na této vrcholné národní soutěži dopadla na výbornou. Kategorie kadet ve sportovním aerobiku je

Fota: archiv SK Studio Sport a zdraví

věková kategorie 11 - 13 let, a abychom mohli náš tým do soutěže přihlásit, museli jsme požádat o udělení výjimky, protože Terežka má teprve 9 let.

A tak si naše Berušky v sobotu 8. dubna mohly změřit svoje sportovní dovednosti se špičkami moravského a českého aerobiku. A že to nebylo vůbec lehké! Vždyť ve sportovní hale Sokol Brno se to jen hemžilo evropskými a světovými mistry ve sportovním aerobiku a vítězi světových pohárů. Do Brna se sjeli závodníci z nejprestižnějších moravských a českých klubů aerobiku - Olgy Šípkové, Ivy Farářové, Radky Hanákové, Hanky Šulcové, Ivany Mrňákové, Lucie Jiříkové, Jakuba Strakoše, Sport aerobik Liberec, Holiday Club České Budějovice, Dancers Kladno, AC Brno, SK Rytmik Zlín, TJ Jiskra Otrokovice a další. Naše malé závodnice se v této silné konkurenci neztratily a předvedly se jako velké bojovnice. Jejich počáteční nervozita se rychle vytrácela a od prejudgingu (1. kola soutěže) do semifinále svůj výkon výrazně zlepšily. V se-

mifinále zacvičily sestavu na vysoké úrovni a na výsledkové listině se posunuly k velké radosti trenérek i rodičů o několik míst dopředu.

**Celkové umístění týmu kadetek
pro rok 2006:**

**2. místo na Moravě
13. místo v České republice**

Gratulujeme děvčatům a věříme, že číslo 13 přinese závodnímu aerobiku v Rýmařově štěstí.

Lýdie Švédíková, manažerka SK

**Rýmařov má opět přebornici kraje v aerobiku
„Soutěžní Aerobic Master Class“ - krajský přebor s postupem na MČR
OLOMOUC 9. 4. 2006**

Po náročné sobotě na MČR ve sportovním aerobiku v Brně absolvovaly závodnice SK Studio Sport a zdraví Rýmařov náročnou neděli - krajský přebor v „Soutěžním Aerobic Master Class“ s postupem na MČR pro věkové kategorie do 18 let.

Sportovní klub reprezentovalo celkem 12 zá-

Fota: archiv SK Studio Sport a zdraví

vodnic. Šest malých děvčátek v kategorii 5 - 7 let, která je nepostupová, a 6 závodnic ve vyšších kategoriích - Tereza Krywdová, Petra Vopařilová, Markéta Křenková, Nela Paulerová, Jana Šandová a Zuzka Bučková. Tyto závodnice bojovaly o titul přebornice kraje a postup na MČR.

V soutěži jsme měli dvě horká železka - Terežku Krywdovou a Zuzku Bučkovou, s jejichž postupem se počítalo. Obě závodnice unesly odpovědnost, která na nich ležela, předvedly vynikající výkon, a nejenže postoupily na MČR v Praze, ale obsadily stupně vítězů.

**Kategorie 8 - 10 let:
Terežka Krywdová - 2. místo**

**Kategorie 14 -17 let:
Zuzka Bučková - 1. místo**

Zuzana Bučková se stala přebornicí Moravskoslezského a Olomouckého kraje pro rok 2006. Pěkný výkon, za který patří poděkování, předvedly i ostatní závodnice, zejména Petra Vopařilová v kategorii 8 -10 let, které unikl postup na MČR jen o vlásek.

Lýdie Švédíková, manažerka SK

Roste nám nový šachista?

Po devítiletém Jendovi Homolovi vyrůstá nyní v Rýmařově další dobrý šachista. Je jím osmiletý Honzík Štefanišin, žák 2. A třídy Základní školy Rýmařov, který se od konce roku 2004 zúčastnil již deseti mládežnických turnajů. Naposledy, 1. dubna 2006, hrál na Krajském přeboru mládeže v rapid šachu v Dolním

Benešově, kde se v kategorii žáků do 10 let ziskem 4,5 ze 7 možných bodů umístil mezi 39 účastníky na velice pěkném 7. místě, přičemž z osmiletých byl nejlepší. Má tedy na výraznější úspěch v kategorii žáků do 10 let téměř tři roky času. Držme mu proto palce, aby těch tří let co nejlépe využil. A potom? *Jar. Nejedlý*

Taneční skupina Freeze Dance má vicemistra České republiky

V několika velice náročných extraligách, které se často konaly až v Čechách a scházely se na nich obrovský počet tanečníků, se někteří tanečníci z Freeze Dance drželi vždy ve finálových kolech a jejich celkové pořadí v žebříčku trhá rekordy.

V hlavní věkové kategorii třídy C ženy si Michaela Vysloužilová vybojovala pozici zlatou, Veronika Zetáková stříbrnou, Jana Štolfová bronzovou. V hlavní kategorii třídy B ženy se Monika Diváková umístila na 2. místě, Petra Sedláčková na 3. místě a Zdeňka Pavlovcová na 4. místě. V hlavní kategorii třídy B soutěžil Martin

Romanov, který si skvělými výkony vybojoval pozici zlatou, a v hlavní kategorii třídy A muži nás letos reprezentoval Michal Zeták, který si vytancoval nádherné 2. místo.

Nechyběla ani hiphopová dua, ve kterých se letos představili v hlavní věkové kategorii třídy B Petra Sedláčková s Veronikou Ichovou, které skončily na 4. místě, a Jana Štolfová a Martin Romanov na místě třetím. V hlavní kategorii třídy A soutěžili Michaela Vysloužilová a Michal Zeták, kteří si vybojovali 3. místo, Monika Diváková s Lucií Laštůvkovou místo sedmé. Nechyběla ani malá formace, kte-

rá letos soutěžila také v hlavní věkové kategorii třídy A a získala skvělé 3. místo.

Díky těmto výsledkům v extraligách řada našich tanečníků dostala nominaci na mistrovství České republiky, které se konalo v Prostějově. Malá formace v obrovské konkurenci vybojovala 4. místo. „Byl to vážně boj, medaile nám utekla o 1 bod,“ řekla poté jedna ze soutěžících. Duo Moniky a Lucky skončilo na 7. místě, Jany a Martina na 6. místě a Michaela s Michalem získali místo páté.

Sóla letos představovala své výkony ve formě battlu. Jde především o improvizaci tanečníka, nápady a „vychytávky“ na danou hudbu a reakce na tanečníka, který tancuje proti vám. Vše perfektně zvládla Petra Sedláčková, která skončila na nádherném 7. místě. Za kluky nás letos v battlu prezentoval Martin Romanov a Michal Zeták. Martin si skvělými výkony vybojoval rovněž sedmé místo a Michal, který předvedl neuvěřitelnou show, si vytancoval 2. místo a vybojoval si tak titul vicemistra České republiky pro rok 2006. Díky těmto skvělým výkonům, které letos taneční skupina Freeze

Dance na žebříčkových soutěžích a mistrovství České republiky představovala, dostali všichni nominace na mistrovství Evropy, které se koná ve Finsku.

Je to nádhera! Sen každého z nás. Jsem na všechny své tanečníky neskutečně hrdá. Jsou to báječní lidé, kteří tím tancováním žijí, obětují tomu moře času, sil a spoustu energie. Mám je všechny moc ráda, je s nimi skvělá spolupráce. A samozřejmě nejen s nimi, ale i s rodiči, bez kterých bychom se neobešli. Všem z celého srdce děkuji. *Petra Čechová*

Fota: archiv TS Freeze Dance

Postup TK Jes do celostátní soutěže

Do Městského kulturního střediska v Mohelnici se 8. dubna 2006 sjely taneční soubory Olomouckého a Moravskoslezského kraje, aby změřily své síly v soutěžním klání. Tančilo se v disciplínách plesových formací, parketových kompozic (PK), show předtančeni a street dance, v kategorii dětí, juniorů

a hlavní. Celkem 57 choreografií se ucházelo o přízeň poroty. TK Jes pod vedením Aleny Tomeškové, jehož zřizovatelem je ZŠ Rýmařov, měl své zástupce ve třech disciplínách. Všichni svá vystoupení zvládli bez chybičky a s velkým nasazením. Děti si v silně obsazené kategorii odnesly 3. místo se sklad-

bou „Větříček“. V hlavní kategorii PK získala 5. příčku skladba „Křídla“ a 1. místo v kategorii show dance formace „Holky z plakátu“, která jako jediná v soutěži získala nejvyšší ocenění od všech porotců. Přejí z celého srdce všem svým tanečnickům moc a moc úspěchů v dalších soutěžích. *Alena Tomešková*

Fota: archiv TK Jes

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 13. 4. 2006. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 21. 4. 2006. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 27. 4. 2006. Další číslo vyjde 5. 5. 2006.**

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
 Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

Zajímavost

Sněženka

Letošní zima byla dlouhá, na tom se shodují všichni, se spoustou sněhu, který nejenže vydržel celou zimu, ale stále ho přibývalo. A tak někteří už pomalu přestávali věřit, že to vůbec někdy skončí, a další říkali, že sníh tady bude do května nebo ještě déle. Ale zatím pořád platí, že slunce se k nám s jarním slunovratem vrací a zahřívá naši severní polokouli čím dál víc a víc. A sníh mizí takřka před očima, zůstává špína a mnoho neřádstva, které lidé a jejich mazlíčci ve sněhu zanechali. Škoda mluvit.

Milosrdný déšť (a technické služby) sice pomáhají tu hrůzu odstranit, ale „tam dole“, kam to všechno posíláme, lidé zažívají kruté chvíle. Příroda znovu připomíná, že nic není neměnné, že naše Země je „živý organismus“, který má svoji velmi složitou a dramatickou historii a který se nadále vyvíjí a mění. Historická paměť lidí sice tak daleko nesahá, ale vyspělá lidská společnost by již dnes měla umět brát na vědomí velmi dobré znalosti tohoto vývoje včetně skutečnosti, že úrodné údolní nivy řek, ve kterých

se tak dobře žije, vznikly právě „zásluhou“ povodní a zátop nerovnatelně větších a ničivějších, než jaké známe dnes, a že tedy lidé tam vlastně žijí na dně řek a jezer, byť po většinu období suchých. Také bychom měli vzít vážně na vědomí, že klimatické odchylky od „normálu“, na který jsme si zvykli, mohou být ve stávající meziledové době velmi výrazné a mohou způsobovat i záplavy, které se svým rozsahem mohou - byť jen velmi vzdáleně - blížit těm, které naši krajinu na konci doby ledové modelovaly. Navíc člověk svým počínáním výrazně komplikuje a zhoršuje vsakování a odtokové poměry povrchových vod (špatný stav lesů, vysoké procento zastavěných nebo jinak upravených ploch - asfalt, beton, různé nevhodné regulace toků, zhutňování zemědělské půdy těžkou mechanizací, degradace humusu a systematické ničení žížal a jiných půdních organismů, které půdu zkyprňují, atd.). Žádné „poručíme větru, dešti, kdy má pršet a kdy vát“ se nekoná a konat nebude, ale dosud také žádné zákony nezakazu-

jí stavět další a další budovy v potenciálně vážně ohrožených územích. Protipovodňová opatření stojí mnoho peněz a ne vždy mohou být opravdu účinná a spolehlivá.

Ale zůstaňme u toho jara. Je neuvěřitelné, s jakou rychlostí se vždy na jaře objevují „z ničeho“ a takřka ze dne na den první jarní květy - sněženky, bledule, orseje, fialky.

Sněženky byly vždy čistým symbolem jara, brzy odkvetly a člověk o nich zase celý rok nevěděl. Je to zvláštní, najednou se dozvídáme, že jedna z látek obsažených v cibulkách sněženek - galantamin (dusíkatá heterocyklická sloučenina ze skupiny alkaloidů) - se v podobě léku stala nadějí pro milióny lidí trpících Alzheimerovou chorobou. Tato nemoc popsána r. 1907 patřila mezi neobvyklé choroby, ale dnes postihuje asi 6 % lidí starších 65 let a téměř 30 % starších 80 let a počty nemocných stoupají na celém světě. Nemoc se již dostala na třetí místo mezi příčinami smrti a je na prvním místě mezi příčinami demence. Pro de-

menci je charakteristický úbytek až ztráta schopnosti myšlení, paměti a logického uvažování. Alzheimerova choroba zbavuje mozek schopnosti normálně fungovat a nakonec odsuzuje člověka k závislosti na ošetřovatelské péči. Je pořád ještě nevyléčitelná, ale její průběh se dá zpomalit, možná i pozastavit právě díky lékům na bázi galantaminu. Kdyby ovšem bylo nutné izolovat léčivou látku z chráněných sněženek (nebo bledulí, které tuto látku také obsahují), mnoho pacientů by z objevu užitek nemělo. Již se však podařilo zvládnout syntetickou výrobu galantaminu v průmyslovém měřítku.

A tak autoři článku publikovaného ve Vesmíru nazvali sněženku poslem dobrých zpráv - nastupujícího jara a pokroku v léčení závažné nemoci. Už i z tohoto důvodu, nejen proto, že je chráněna zákonem, by měla být ctěna a chráněna před barbarskými nájezdy trhovců a nenechavců všeho druhu.

(Pro text byl využit článek J. Patočky a A. Strunecké v časopise Vesmír 3/2006.) M. Marek

**přijme řidiče
pro mezinárodní kamionovou dopravu**

Požadujeme:

- minimálně tříletou praxi v oboru MKD
- poctivé jednání

Nabízíme:

- dobré platové podmínky
- pracovní zařazení na místo střídače

**Dále firma přijme řidiče
pro vnitrostátní dopravu**

Požadujeme:

- řidičské oprávnění C, E
- minimálně dvouletou praxi v řízení nákladních vozidel

Nabízíme:

- odpovídající platové podmínky
- přidělení vozidla

Kontakt:

Stanislav Juřena, tel.: 554 703 460 (7.00 - 16.00).

!!! MOTORISTÉ POZOR !!!

**Firma Stanislav Juřena STANSPEJ
OTEVŘELA NOVÝ PNEUSERVIS
pro osobní i nákladní vozidla**

**Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov**

**Provozní doba:
Po - Pá 8.00 - 16.00**

**Výrazné slevy nových pneumatik
pro první zákazníky**

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA 4x4 DIESEL

Kia Sorento 2.5 CRDI, 1. maj., r. v. 2003, ABS, rádio, imob., alarm, el. okna, posil. říz., centrál, CD měnič, vyhř. el. zrcátka. Cena: 519 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA DIESEL

Peugeot 307 1.4 HDi, 1. maj., r. v. 2002, 6x airbag, ABS, posil. říz., PC, el. zrcátka a okna, centrál, CD autorádio. Cena: 279 900 Kč.

KLIMA MÁLO NAJETO, JAKO NOVÉ

Ford Mondeo 1.8 16V, r. v. 2001, automat, 4x airbag, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., palub. poč., centrál, vyhř. př. sklo a el. zrcátka. Cena: 249 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

DIGI KLIMA DIESEL

Ford Galaxy 1.9 Tdi, 1. maj., r. v. 2001, 4x airbag, ABS, rádio, el. šibr, posil. říz., vyhř. př. sklo, el. zrcátka a okna, centrál. Cena: 289 900 Kč.

Volkswagen Golf Combi 1.4 16V, 1. maj., r. v. 2000, 4x airbag, ABS, centrál, imob., el. okna, posil. říz., vyhř. el. zrcátka. Cena: 209 900 Kč.

KLIMA

Citroen Xsara Picasso 2.0 HDI, r. v. 2002, ABS, 4x airbag, centrál, el. okna+zrcátka, palub. PC. Cena: 247.000 Kč.

KLIMA

Volkswagen Passat 96 kW, 1. maj., r. v. 2003, 4x airbag, ESP, ABS, CD, rádio, imob., el. okna, posil. říz., PC, centrál, vyhř. el. zrcátka. Cena: 315 000 Kč.

KLIMA

Opel Tigra 1.4i 16V, 1. maj., r. v. 1999, airbag, rádio, centrál, imob., el. okna, posil. říz., venkovní teploměr, zadní stěrač. Cena: 139 000 Kč.

Renault Twingo 1.2, CZ, 1. maj., servis, r. v. 1997, otáčkoměr, airbag, imob., tónovaná skla. Cena: 79 900 Kč.

KLIMA AUTOMAT

MB 270 CDI, r. v. 2001, 6x airbag, ESP, ABS, kůže, el. okna, posil. říz., palub. poč., el. výbava, vyhř. př. sklo a zrcátka centrál, CD rádio. Cena: 399 000 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Volkswagen Passat 81 kW, B5, CZ, r. v. 1996, 2x airbag, ABS, rádio, imob., alarm, el. okna, el. šibr, centrál, el. zrcátka. Cena: 149 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Renault Mégane Scénic 1.6, 1. majitel, servis, r. v. 1998. Cena: 149 500 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA

Ford Galaxy, 1. maj., r. v. 2002, 4x airbag, ABS, CD, rádio, imob., el. okna, posil. říz., centrál, vyhř. el. zrcátka. Cena: 319 500 Kč.

KLIMA

Ford Mondeo 1.8i 16V 85 kW, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, posil. říz., el. sedadla, rádio, centrál, el. okna, vyhř. př. sklo, el. zrcátka. Cena: 129 900 Kč.

NOVÁ CENA DIESEL

KLIMA ODPOČET DPH
Ford Transit 2.0 TDDi, 1. maj., r. v. 2001, airbag, rádio, imob., posil. říz., vyhř. el. zrcátka. Cena: 249 000 Kč + DPH.

DIESEL 9 MÍST

Ford Transit 2.0 TDi Maxi, 1. maj., 9 míst, r. v. 2002, airbag, ABS, rádio, imob., posilovač řízení, el. zrcátka. Cena: 332 000 Kč.

DIESEL

Opel Corsa 1.5D, r. v. 1995, rádio, tažné, venkovní teploměr, zadní stěrač. Cena: 69 900 Kč.

Peugeot 106 1.0 XN, 1. maj., r. v. 1998, rádio, centrál, el. př. okna, dělená zadní sedadla, zadní stěrač. Cena: 99 000 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

DIESEL

Peugeot 406 1.9 TD, r. v. 1997, airbag, el. okna, posil. říz., centrál. Cena: 124 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Citroen Xsara Picasso 2.0 HDI, 1. maj., r. v. 2002, 4x airbag, ABS, CD, imob., posil. říz., PC, vyhř. el. zrcátka, el. okna, centrál. Cena: 247 000 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA DIESEL

Alfa Romeo 156 2.4 JTD, 1. maj., r. v. 1998, 2x airbag, ABS, el. okna, posil. říz., centrál, el. zrcátka. Cena: 138 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Volkswagen Passat 2.0 TDI, 103 KW, 1. maj., r. v. 2005, 8x airbag, ESP, ABS, CD, rádio, el. výbava, palub. poč., centrál, tempomat. Cena: 599 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Ford Ka 1.3, r. v. 1997, airbag, rádio, centrál, dělená zadní sedadla, zadní stěrač. Cena: 69 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA DIESEL

Peugeot 206 2.0 HDi, 1. maj., r. v. 2001, 2x airbag, rádio, posil. říz., zadní stěrač, el. zrcátka a okna, centrál. Cena: 179 900 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Protiúčet
- Komisní prodej
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, úvěr bez ručitele a na počkání

- Neměnná výše splátek
 - Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
 - Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz